

Benita Junni
Säterinrinne 6
02600 Espoo

VALTAUSOIKEUTTA KOSKEVA PÄÄTÖS

Nimi Petikonmäki, Pitkähaka A, Pitkähaka B, Bredmalm A, Bredmalm B, Riitukki, Kalkonsbacka A, Kalkonsbacka B

Hakija Junni Benita
Espoo

Yhteystiedot:
Säterinrinne 6
02600 Espoo

Hakemuksen peruste

Kaivoslain (503/1965) 12 §:n mukaista malminetsintää valtausalueella voidaan suorittaa valtaus-oikeuden nojalla.

Vireilletulo

Asia on tullut vireille 7.3.2008 työ- ja elinkeinoministeriöön jätetyllä hakemuksella.

Kaivoslaki (503/1965) on kumottu 1.7.2011 voimaan tulleella kaivoslailla (621/2011), jonka mukaan kumotun kaivoslain nojalla työ- ja elinkeinoministeriössä vireillä olleet asiat siirtyivät kaivosviranomaisena toimivaan Turvallisuus- ja kemikaalivirastoon. Ennen 1.7.2011 vireille tulleet hakemukset ratkaistaan kaivoslain (503/1965) mukaisesti ottaen huomioon uuden kaivoslain(621/2011) siirtymäsäännökset.

Hakemuksesta on pyydetty lisäselvityksiä 25.3.2008 ja 1.9.2008. Hakemusta on täydennetty 31.3.2008, 30.4.2008, 30.9.2008 ja 2.10.2008.

Hakemuksen käsittely

Hakija on samanaikaisesti hakenut valtausta usealle vierekkäin/lähekkäin sijaitsevalle alueelle.

Haetut alueet muodostavat yhden kokonaisuuden, joka käsitellään yhtenä hakemuksena. Samat henkilöt voivat olla asianosaisia samoin perustein usean alueen osalta. Hakijan toimittamassa esteettömyystodistuksessa, kaivoskivennäisiä koskevassa otaksumassa tai tutkimusten arvioitua määrää ja laatua koskevassa selvityksessä ei eritellä asioita yksittäisten valtausalueiden osalta. Haettu aluekokonaisuus käsitellään ja ratkaistaan yhdellä päätöksellä.

Haettu valtausalue

Valtausalueen sijainti: Vantaa (92)

KaivNro 8603/1; valtausalueelle ehdotettu nimi: Petikonmäki

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
092-405-8-38	Petikonmäki	Hämeenkylä	46,70
		Yhteensä ha	46,70

KaivNro 8603/2; valtausalueelle ehdotettu nimi: Pitkähaka A

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
092-405-8-38	Petikonmäki	Hämeenkylä	98,15
		Yhteensä ha	98,15

KaivNro 8603/3; valtausalueelle ehdotettu nimi: Pitkähaka B

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
092-405-8-38	Petikonmäki	Hämeenkylä	28,22
092-405-8-39	Äijälä	Hämeenkylä	7,60
092-405-8-9	Kynick 1	Hämeenkylä	3,38
		Yhteensä ha	39,20

KaivNro 8603/4; valtausalueelle ehdotettu nimi: Bredmalm A

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
092-405-8-38	Petikonmäki	Hämeenkylä	76,50
		Yhteensä ha	76,50

KaivNro 8603/5; valtausalueelle ehdotettu nimi: Bredmalm B

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
092-406-13-0	Seppola	Keimola	2,50
092-406-3-245	Saras	Keimola	5,67
092-406-3-270	Rauhala 1	Keimola	7,76
092-406-3-310	Kulmala	Keimola	5,29
092-406-3-50	Kalliola 2	Keimola	9,57
092-406-3-51	Viinämäki 2	Keimola	3,24
		Yhteensä ha	34,03

KaivNro 8603/6; valtausalueelle ehdotettu nimi: Riitukki

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
092-406-5-192	Latuk	Keimola	15,35
092-416-2-17	Rias	Riipilä	10,92
092-416-2-18	Juhola	Riipilä	3,69
092-416-3-106	Keimonmäki	Riipilä	7,63
092-416-3-23	Jokilaakso	Riipilä	2,23
092-416-3-96	Kistilä	Riipilä	5,43
		Yhteensä ha	45,25

KaivNro 8603/7; valtausalueelle ehdotettu nimi: Kalkonsbacka A

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
092-406-1-35	Uutela	Keimola	0,34
092-406-1-45	Östergård	Keimola	7,53
092-406-1-48	Gyras	Keimola	20,08
092-406-1-53	Käpykumpu	Keimola	4,67
092-406-4-70	Sandbacka	Keimola	22,08
092-416-2-18	Juhola	Riipilä	10,11
		Yhteensä ha	64,81

KaivNro 8603/8; valtausalueelle ehdotettu nimi: Kalkonsbacka B

Tilan RN:o	Tilan nimi	Kylä	ha
092-406-1-32	Nygård	Keimola	19,98
092-406-4-52	Westergård	Keimola	19,74
092-406-5-191	Nyängsbacka	Keimola	5,24
092-406-5-192	Latuk	Keimola	20,42
		Yhteensä ha	65,38

Haettujen valtausalueiden pinta-ala on yhteensä 470,02 ha.

Hakija on rajannut alueita uudelleen lausuntoihin ja mielipiteisiin annetun vastineen toimittamisen yhteydessä. Kaivosviranomaisen on tehnyt tarpeelliset muutokset karttoihin.

Haettuihin valtausalueisiin sisältyvien kiinteistöjen rajat ilmenevät liitteenä olevasta kartta-aineistosta. Karttoihin on merkitty myös haettuihin alueisiin rajautuvat kiinteistöt.

Alueesta tarkemmin

Valtausalue sijaitsee kokonaisuudessaan joko asema- tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella.

Esteettömyystodistus

Hakija on toimittanut esteettömyystodistuksen.

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Hakija otaksuu alueella olevan seuraavia kaivoskivennäisiä: kvartsi, maasälpä, rauta.

Otaksuman perustelut on esitetty liitteessä 1.

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Hakijan arvio tutkimusten määrästä ja laadusta on esitetty liitteessä 1.

Hakemuksesta tiedottaminen ja lausuntopyynnöt

Hakemuksesta on kuultu maanomistajia ja muita oikeudenhaltijoita.

Valtausalueeseen rajoittuvien naapurikiinteistöjen omistajia ei ole kuultu, koska hakija on ilmoittanut luopuvansa kaivoslain (503/1965) 12 §:n antamasta oikeudesta käyttää valtausalueiden ulkopuolella olevia maa-alueita teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten.

Kaivosviranomainen on tarkistanut karttajärjestelmän avulla hakemuksessa ilmoitetut pinta-ala- ja tilatiedot ja tehnyt tarvittavat korjaukset kyseisiin tietoihin.

Hakemuksesta on tiedotettu hallintolain (434/2003) 59 §:n mukaisesti niitä asianosaisia jotka ovat kaivosviranomaisen tiedossa ja joiden yhteystiedot on kaivosviranomaisen tiedossa. Hakemuksesta on tiedotettu lisäksi hallintolain 62 §:n mukaisesti yleistiedoksiantona. Hakemuksen nähtävillä asettamisesta on ilmoitettu Virallisessa lehdessä sekä Helsingin Sanomat ja Hufvudstadsbladet -sanomalehdissä.

Hakemuksesta on pyydetty lausunto alueen kunnalta ja siltä ELY-keskukselta, jonka alueeseen valtausalue kuuluu. Lausunnot on referoitu päätöksen liitteessä 2.

Turvallisuus- ja kemikaaliviraston ratkaisu

Tukes hylkää hakemuksen. Valtausoikeutta ei myönnetä.

Päätöksen perustelut

Yleiset perustelut

Hakijan on oltava kaivoslain (503/1965) 1.1 §:ssä tarkoitetulla tavalla valtauskelpoinen.

Kaivoslain (503/1965) 4 §:n 1 momentin mukaan sen, joka haluaa käyttää kaivoslain mukaista oikeutta esiintymään, on haettava joko valtauskirjaa alueeseen tai samanaikaisesti myös kaivospiirin määräämistä esiintymän hyväksi käyttämistä varten. Pykälän 2 momentin mukaan valtauskirjan saatuaan hakijalla (valtaajalla) on oikeus (valtausoikeus) valtauskirjalla osoitetulla alueella (valtausalueella) kaivoskivennäisiin kohdistuvaan tutkimustyöhön sen mukaan kuin 3 luvussa säädetään ja niiden hyväksi käyttämiseen 4 §:n 3 ja 4 momentin mukaan.

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 2 kohdan mukaan valtausta ei saa suorittaa aikaisemmalla valtausalueella tai kaivospiirissä ilman kaivosviranomaisen lupaa, jollei viittä vuotta ole kulunut valta-

uksen tai kaivosoikeuden raukeamisesta. Kaivosviranomainen voi kuitenkin harkintansa mukaan poiketa mainitusta viiden vuoden aikarajasta ja myöntää hakijalle valtausoikeuden.

Kaivoslain (503/1965) 8.1 §:ssä säädetään valtaushakemuksessa esitettävistä tiedoista. Sen 1-kohdan mukaan kaivosviranomaiselle kirjallisesti tehtävässä valtaushakemuksessa on esitettävä hakijan nimi, ammatti, kotipaikka ja osoite sekä selvitys siitä, että hakija on valtauskelpoinen. Alue, jolla esiintymän otaksutaan olevan, tulee ilmoittaa mainitsemalla läänin, kunnan, kylän ja tilan nimi sekä tilan rekisterinumero tai, milloin on kysymys tilaan kuulumattomasta alueesta, vastaavat tiedot (kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 2-kohta). Lainkohdan 3-kohdan mukaan valtaushakemuksessa on ilmoitettava muun muassa valtausalueen suuruus, sen maantieteellinen sijainti ja rajat sekä sillä olevat kiinteistöjen rajat hakemukseen liitettyyn karttaan niin tarkoin merkittynä, ettei epätietoisuutta niistä voi syntyä, hyväksyttävine selvityksineen siitä, ettei ole lain 6 §:ssä mainittuja valtauksen esteitä. Edelleen kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 4-kohdan mukaan tulee ilmoittaa, mitä kaivoskivennäisiä hakija otaksuu alueella olevan ja mihin otaksunta perustuu sekä perustelut tarpeellisten tutkimusten arvioidusta määrästä ja laadusta. Valtausalueelle tulee myös ehdottaa nimeä (kaivoslain (503/1965) 8.1 §:n 5-kohta). Kaivoslain (503/1965) 8.1 §:ää täydentävät ja täsmentävät kaivosasetuksen (663/1965) 5 ja 6 §.

Kaivoslain (503/1965) 9 §:n mukaan voidaan hakijalle varata tilaisuus hakemuksen täydentämiseen ja tarpeellisen lisäselvityksen esittämiseen määrättyssä ajassa uhalla, että hakemus muuten voidaan puutteellisenä ja selvittämättömänä hylätä. Asianosainen voi myös omasta aloitteestaan täydentää hakemustaan tai muuta asian käsittelyä varten toimittamaansa asiakirjaa sekä toimittaa käsittelyn kuluessa viranomaiselle asian ratkaisemisen kannalta tarpeellisia asiakirjoja. Hallintolain (434/2003) 22 § täydentää kaivoslain (503/1965) 9 §:ää.

Kaivoslain (503/1965) 10 §:n mukaan kaivosviranomaisen on annettava hakijalle valtauskirja hakemuksessa tarkoitettuun alueeseen tai siihen alueen osaan, johon ei ole valtauksen estettä, mikäli valtaushakemus täyttää kaivoslaissa (503/1965) säädetyt edellytykset. Saman lainkohdan 2 momentin mukaan valtaus on voimassa vähintään vuoden ja enintään viisi vuotta valtauskirjan antopäivästä. Aikaa määrättäessä tulee ottaa huomioon tarpeellisten tutkimusten arvioitu määrä ja laatu.

Kaivoskivennäisten esiintymistä koskeva otaksunta sekä tutkimustoimenpiteiden arviointi on tehtävä jokaisen haetun valtausalueen osalta erikseen. Useita alueita koskeva hakemus voidaan käsitellä yhdellä kertaa.

Ratkaisun yksityiskohtaiset perustelut

Kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdan (1102/2000) mukaan valtausta ei saa suorittaa (valtauksen esteet) ilman erityistä syytä asemakaavan tai oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella, jos kunta vastustaa sitä alueiden käyttöön liittyvästä pätevästä syystä. Kaivoslain (503/1965) edellä tarkoitettua muutosta (1102/2000) koskeviin esitöihin (HE 148/2000 vp) kirjattujen yleisperustelujen mukaan lainmuutoksen tarkoituksena on parantaa kunnan mahdollisuuksia vaikuttaa maankäytön suunnitteluun. Alueella voimassaoleva oikeusvaikutteinen yleiskaava on hyväksytty 17.12.2007 ja se on saanut lainvoiman 13.1.2010. Kaavaa on muutettu 10.6.2008. Kaivosviranomaisen katsoo, että koska yleiskaavaa koskeva menettely on aloitettu ja kaava on hyväksytty ennen nyt ratkaistavan hakemuksen vireilletuloa, kaavan olemassaolo ja kaupungin vetoaminen siihen muodostavat kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdan mukaisen esteen. Valtausalueen Petikonmäki alueella on asemakaava (26133), joka on hyväksytty 18.6.2012 ja joka on tullut voimaan 29.8.2012. Ennen asemakaavan muodostamista myös tällä alueella on ollut voimassa edellä tarkoitettu Vantaan kaupungin oikeusvaikutteinen yleiskaava.

Hakijan toimittama esteettömyystodistus, jonka mukaan valtaushakemuksen alueilla ei ole kaivoslain 6.1 §:ssä tarkoitettuja esteitä, on puutteellinen ja ristiriidassa Vantaan kaupungin antaman lausunnon kanssa. Hakijan toimittamaa esteettömyystodistusta ei ole kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdan osalta pidettävä hyväksyttävänä selvityksenä siitä, että valtausalueilla ei ole mainittuja valtauksen esteitä.

Haettu valtausalue sijoittuu kokonaisuudessaan Vantaan kaupungin asemakaavan ja oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueelle. Haettuihin valtausalueisiin kuuluu em. kaavojen mukaista luonnonsuojelualuetta, lähivirkistys-, ulkoilu- ja retkeily- sekä maa- ja metsätalousaluetta. Vantaan kaupunki on vastustanut valtausta kokonaisuudessaan. Vastustuksen syyksi on ilmoitettu kaavanvastaisuus sekä kaavoissa suunnitellun maankäytön merkittävä haittaaminen ja alueen luontoarvojen hävittäminen. Kaivosviranomaisen katsoo, että Vantaan kaupunki on vastustanut valtauksen suorittamista alueiden käyttöön liittyvästä perustellusta syyistä.

Hakija on vastineessaan esittänyt, ettei yleiskaava ole valtauksen este virkistys-, ulkoilu- ja suojelualueiksi varattujen alueiden osalta eikä valtaus väliaikaisena toimintana haittaa alueiden suunnittelua, kaavoituksen toteuttamista tai kaupungin maankäyttöä. Pelkästään Kiviteollisuusliitto ry:n käsikirjaan ja kivimieskalenteriin perustuvan väitteen siitä, että haetuilla alueilla on harvinaisen laaja ja särötön maasälpä- ja kvartsiesiintymä ei voida katsoa olevan riittävä peruste alueen suunnitelmallisen (ts. kaavoitukseen perustuvan) maankäytön syrjäyttämiseen. Myöskään esitettyä kaivoksen työllistävää vaikutusta sekä mahdollisuutta kaivannaismineraalien vientiin ei voida huomioida erityisenä syynä ratkaistaessa ainoastaan tutkimustyöhön oikeuttavaa valtausasiaa. Kaivosviranomaisen näkemyksen mukaan hakijan ei voida hakemuksessaan katsoa osoittaneen sellaista kaivoslain (503/1965) 6.1 §:n 8-kohdassa tarkoitettua erityistä syytä, jonka perusteella hakemus tulisi hyväksyä.

Kaivosviranomaisen katsoo, että sillä hakemuksessa esiin tuodulla seikalla, että Vantaan kaupunki on kaavoittanut koko pinta-alansa, ei ole tässä tapauksessa merkitystä arvioitaessa sitä, onko kaupungin valtaushankkeen vastustus perusteltua. Kuten edellä on esitetty, vuonna 2001 voimaantulleen lakimuutoksen mukaan lainsäätäjän tarkoitus on ollut kunnan maankäyttönsä suunnitteluun liittyvien vaikutusmahdollisuuksien parantaminen. Vantaan kaupungin ja sen alueen erityispiirteiden vuoksi ei voida katsoa, että haettuihin alueisiin kohdistuvat suunnitelmalliset eli kaavoitukseen perustuvat maankäyttöön intressit olisivat niin yleisluontoisia, että ne tulisi syrjäyttää valtaushankkeella. Päätöksessä on erityisesti huomioitu mm. se, että Vantaan kaupunki on tiheämpään asuttu kuin keskimääräisesti ne alueet, joille valtaushakemuksia tavallisesti on tehty. Kaupungin maankäyttöön ja sen suunnitteluun voidaan kokonaisuudessaan katsoa kohdistuvan merkittävästi suurempia paineita kuin harvempaan asuttujen kuntien.

Kaivoslain 8 §:ssä säädetään valtaushakemuksessa ilmoitettavista tiedoista. Sen 1 momentin 4-kohdan mukaan hakemuksessa on ilmoitettava, mitä kaivoskivennäisiä hakija otaksuu alueella olevan ja mihin otaksunta perustuu sekä perustelut tarpeellisten tutkimusten arvioidusta määrästä ja laadusta. Ko. lainkohtaa on muutettu lakimuutoksella 1625/1992. Ennen muutosta valtausta haettaessa oli kohdan mukaan ilmoitettava ainoastaan, mitä kaivoskivennäisiä hakija otaksuu alueella olevan. Lakimuutosta perusteltiin lain esitöissä (hallituksen esitys 120/92) seuraavasti: aiheettomasti tehtävien valtausten rajoittamiseksi ehdotetaan valtauksen hakijalta vaadittavaksi myös ilmoitusta niistä geologisista ja muista perusteista, joihin ilmoitus otaksutusta kaivoskivennäisistä perustuu, sekä perusteluita tarpeellisten tutkimusten arvioidusta määrästä ja laadusta.

Hakemuksen mukaan kaivoskivennäisiä koskeva otaksunta perustuu hakemuksen mukaan geologisiin karttoihin, GTK:n geologien antamiin tietoihin sekä opinnäytetyöhön. Hakija on hakemuksessaan esittänyt käsityksensä, että valtausta varten ei tarvita hakemuksessa esitettyä tar-

kempia tietoja alueen kallioperästä. Hakijalla on ollut kaivoslain (605/1965) mukainen varaus keskeisille osille haetuista valtausalueista ennen hakemuksen jättämistä. Asiassa saadun selvityksen perusteella ei ilmene, että hakija olisi käyttänyt varausajan tehokkaasti valtaushakemuksen valmisteluun ottaen huomioon myös kaivoslain (503/1965) 3 §:n mukaisen yleisen oikeuden etsintätöihin. Osa tutkimussuunnitelmassa esitetyistä toimenpiteistä ei edellytä valtausoikeutta, vaan nämä olisi voinut suorittaa ennen hakemuksen jättämistä tai hakemuksen käsittelyaikana ja käyttää hakemuksen tukena. Kaivosviranomaiselle ei ole toimitettu tietoa tällaisten toimenpiteiden suorittamisesta. Hakemuksen otaksunnassa esitetyt tiedot ovat varsin yleisluontoisia eikä seikkaperäistä selvitystä otaksutusta malmipotentialista ole esitetty.

Kaivosviranomaisen toteaa, että normaalitilanteessa valtaushakemuksessa tarkoitettu otaksunta voi olla melko yleisluontoinen edellyttäen, että otaksunnasta ja hakemuksesta kokonaisuudessaan ilmenee, ettei sitä ole tehty aiheettomasti. Alueen kunta on kuitenkin nyt käsillä olevassa tapauksessa vastustanut valtausoikeuden myöntämistä edellä esitetyllä tavalla alueiden käyttöön liittyvään pätevään syyhyn perustuen. Kaivosviranomaisen katsoo, että kunnan vastustuksessa hakemusta alueiden käyttöön liittyvästä pätevästä syyistä, myös hakemuksessa esitetyn esiintymää koskevan otaksunnan tulee olla tavanomaista perustellumpi sisältäen yksilöidyn ja seikkaperäisen selvityksen alueen malmipotentialista. Tämä kaivoskivennäisiä koskevan otaksunnan korotettua tasoa koskeva kynnys jää hakemuksessa ylittymättä, josta syyistä otaksuntaa kaivoskivennäisistä ei kaivosviranomaisen näkemyksen mukaan voida pitää tässä tapauksessa riittävänä valtausoikeuden myöntämiseksi alueen kunnan vastustuksesta huolimatta.

Kaivoslain (503/1965) 9 §:n mukaan tapauksessa, jossa valtaushakemus on puutteellinen taikka asia muutoin kaipaa lisäselvityksen, hakijalle voidaan varata tilaisuus hakemuksen täydentämiseen ja lisäselvityksen esittämiseen määrättyssä ajassa uhalla, että hakemus muuten voidaan puutteellisena ja selvittämättömänä hylätä. Hakija on täydentänyt hakemustaan useita kertoja ja esittänyt lausuntoja koskevassa vastineessaan sekä sen täydennyksessä näkemyksensä erityisesti syyistä, jonka myötä valtaus tulisi alueelle alueen kunnan vastustuksesta huolimatta myöntää. Edellä perusteluissa esitetyt seikat huomioden kaivosviranomaisen katsoo, että edellytykset valtauksen myöntämiselle olisivat jääneet puuttumaan vaikka hakijaa olisi pyydetty uudelleen täydentämään hakemustaan, mistä syyistä kaivosviranomaisen ei ole katsonut tarpeelliseksi pyytää hakijalta ennen päätöksentekoa lisätäydennystä hakemukseen.

Nämä perusteet huomioden kaivosviranomaisen katsoo, että valtausta ei voida myöntää haetulle alueelle. Valtaushakemus hylätään.

Koska hakemus hylätään kokonaisuudessaan, alueella sijaitsevien, lausunnoissa ja mielipiteissä esiin tuotujen suojelu- ja muiden arvokkaiden luontokohteiden sekä tutkimustoiminnan niille aiheuttamien vaikutusten yksityiskohtainen selvitys on katsottu tarpeettomaksi.

Vastaus lausuntoihin ja mielipiteisiin

Päätöksen lopputulos huomioden yksilöityjen vastausten antaminen lausuntoihin ja mielipiteisiin on katsottu tarpeettomaksi.

Päätösmaksu

Päätöksestä perittävä maksu on 60 €.

Maksu peritään hakemuksen jättöhetkellä voimassa olleen työ- ja elinkeinoministeriön maksullisista suoritteista annetun asetuksen mukaisesti. Lasku toimitetaan erikseen.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Valtauspäätös liitteineen toimitetaan postitse hakijalle. Jäljennös päätöksestä toimitetaan niille, jotka ovat tätä erikseen pyytäneet, sekä niille kunnille, ELY-keskuksille ja muille viranomaisille, joille asiasta sen käsittelyn aikana on annettu tieto tai joilta on pyydetty lausunto.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai jotka ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Asiakirjan nähtäville asettamisesta ilmoitetaan hallintolain (434/2003) 62 §:n mukaisesti virallisessa lehdessä ja viranomaisen ilmoitustaululla. Päätöksen antamisesta kuulutetaan alueen kunnan ilmoitustaululla.

Päätöstä koskevan tiedon julkaiseminen sanomalehdessä on päätöksen lopputulos huomioiden katsottu ilmeisen tarpeettomaksi.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen.

Valitus aika on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä. Liitteenä 3 olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä.

Päätöksestä perittävästä maksusta valitetaan samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (503/1965)
Kaivoslaki (621/2011)
Kaivosasetus (663/1965)
Valtioneuvoston asetus kaivostoiminnasta (391/2012)
Luonnonsuojelulaki (1096/1996)
Hallintolaki (434/2003)
Työ- ja elinkeinoministeriön asetus maksullisista suoritteista (6/2008)

Lisätietoja kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 505 2127.

Maria Kivi
ylitarkastaja

Meeri Myllykangas
ylitarkastaja

LIITTEET

- Liite 1: Otaksuman perustelut sekä tutkimusten arvioitu määrä ja laatu
- Liite 2: Lausunnot ja mielipiteet sekä hakijan vastine
- Liite 3: Valitusosoitus
- Liite 4: Kartta haetuista valtausalueista

Otaksuma kaivoskivennäisistä

Otaksuma perustuu

- geologisiin karttoihin (kallioperä on sopivan ikäistä)
- Geologisen tutkimuskeskuksen geologien antamiin tietoihin
- pro gradu -tutkielmaan (ei ole sisällynyt hakemusasiakirjoihin)

Tutkimusten arvioitu määrä ja laatu

Tutkimus olisi kaksivaiheinen. Ensin tutkitaan valtausalueiden avokallioita kalliotutkalla. Tämän perusteella arvioidaan alueen säröisyyttä karkealla tasolla. Jos avokalliotutkimus on lupaava ja potentiaalinen alue riittävän iso, tehdään tarkempia tutkimuksia poraamalla. Tutkimus on tarkoitus teettää Geologisella tutkimuslaitoksella.

Tutkimuksen ensimmäinen vaihe kestää 6-12 kk. Toisen vaiheen kesto on noin 36 kk.

Kaikki vuodenajat soveltuvat tutkimuksiin kohdissa jossa on paljas kallio. Kun tutkimus vaatii, että kallioperän pinta saadaan näkyviin maansiirtotöitä tekemällä tämän tyyppiset työt soveltuvat parhaiten syksyyn ja talveen kun lintujen pesintäaika on ohi.

Lupaavan alueen löydyttyä tehdään koeporauksia, joiden tuloksia myös hyödynnetään mahdollisen kvartsin ja maasälvän eroteltavuuden selvittämiseksi. Analysoidaan jauhautuminen sekä mineraalikoostumus. Malmin koostumuksen määrittelemiseksi poraaminen on välttämätöntä.

Tämän jälkeen teetetään koe-erottaminen, jonka perusteella selviää miten taloudellisesti kannattavaa kvartsin ja maasälvän tuottaminen on. Rautapitoisuus sekä missä muodossa rauta esiintyy, ratkaisee pitkälle erottamisen kannattavuuden.

Koko alueen kartoittaminen vie todennäköisesti 3-5 vuotta.

Poraustyöt soveltuvat parhaiten syksyyn ja talveen kun lintujen pesintäaika on ohi.

Hakemuksen johdosta annetut lausunnot

Vantaan kaupunki

Vantaan kaupunki vastustaa Benita Junnin valtaushakemuksella KaivNro 8603 hakeman, kaivoslain (503/1965) mukaisen tutkimusluvan (valtausoikeus) myöntämistä. Kaupungilla on pätevät alueiden käyttöön liittyvät syyt vastustaa hakemusta. Valtaushakemusalueet sijoittuvat niin kutsutulle Petikon luontovirkistysalueelle, joka on Länsi-Vantaan laajin ja tärkein virkistys- ja luonnonsuojelualuekokonaisuus ulottuen Petikon, Myllymäen, Vestran ja Keimolan kaupunginosien alueelle. Esteet valtaushakemuksen hyväksymiselle johtuvat EU-lainsäädännöstä ja Vantaan kaupungin oikeusvaikutteisissa kaavoissa suunnitellusta alueiden käytöstä.

EU-lainsäädännöstä johtuvat esteet

Petikon luontovirkistysalueella on useista osa-alueista koostuva Natura2000 -verkostoon kuuluva alue Vestran suot, lehdot ja vanhat metsät (FI0100064). Valtaushakemusalueista kaksi ulottuu osittain Natura-alueille ja useimmat alueet jonkin Natura-alueen läheisyyteen. Hakemukseen ei liity arviointia, miten kaivannaiskivennäisten etsiminen Petikon luontovirkistysalueelta vaikuttaa Natura-alueiden luontoarvoihin.

Petikon luontovirkistysalueella on luonnonsuojelualueiden ulkopuolellakin useita EU:n luontodirektiivin liitteessä IV mainittujen vahvasti suojeltujen lajien lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, joita valtausluvan hakija ei ole selvittänyt. Vantaan kaupungin teettämien selvitysten mukaan Petikon luontovirkistysalue on erityisen tärkeä liito-oravan kannalta ja kaupunki on sitoutunut lajin suotuisan suojelutason säilyttämiseen. Laji esiintyy täällä levinneisyytensä paikallisella reuna-alueella ja kanta on yhteydessä Nuuksion populaatioon Espoossa. Laji puuttuu laajoilta alueilta Vantaajoen itäpuolella. Petikon luontovirkistysalueella tiedetään esiintyvän muitakin ns. direktiivilajeja. Näitä ovat lepakot, kirjoverkkoperhonen, saukko ja viitasammakko. Direktiivilajien tarkkaa levinneisyyttä alueella ei tällä hetkellä tunneta selvitysten puuttuessa.

Valtaushakemusalueille ei saa myöntää tutkimuslupaa, koska jo tutkimistoimenpiteet voivat aiheuttaa korjaamatonta vahinkoa EU-lainsäädännöllä suojelluille lajeille, eikä lajien esiintymistä ole selvitetty. Mahdollinen kaivoshanke olisi vakava uhka erityisesti liito-oravan suotuisan suojelutason säilyttämiselle Vantaalla, koska se tuhoaisi liito-oravan pesäpaikkoja ja pesintäpaikkojen välisiä kulkuyhteyksiä.

Kaavatilanne

Valtaushakemusalueista yksi (8603/1 Petikonmäki) sijoittuu asemakaava-alueelle, jossa valtaushakemusalue on pääosin luonnonsuojelualuetta (SL) ja loppuosaltaan lähivirkistysaluetta (VL). Loput seitsemän valtaushakemusaluetta sijoittuvat oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueelle. Pääosaltaan nämä alueet sijoittuvat virkistys- ja luonnonsuojelualueille (VU-, VL-, VR- ja SL) ja pienemmältä osaltaan maa- ja metsätalousalueille (M/MT). Osa virkistys- sekä maa- ja metsätalousalueista on luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueita (luo), osa maisemallisesti arvokkaita alueita. Valtaushakemusalueille sijoittuu lisäksi yksi yleiskaavassa varattu pääkatu tunneleineen sekä useita ulkoilu- ja ratsastusreittejä. Jäljempänä jokaisen alueen tilanne on kuvattu yksityiskohtaisesti.

Hakemuksessa esitetyt kaivosvaltausalueet ovat asemakaavan ja oikeusvaikutteisen yleiskaavan vastaisia, ja kaupunki näkee ne maankäyttöä merkittävästi haittaavina ja alueen luontoarvoja hävittävinä hankkeina.

Petikon luontovirkistysalueen käyttö

Petikon luontovirkistysalue, johon valtaushakemusalueet sijoittuvat, on Länsi-Vantaan laajin ja tärkein virkistys- ja luonnonsuojelualuekokonaisuus. Virkistysalueet on suunniteltu palvelemaan nykyisiä asukkaita ja yleiskaavan toteutumisen myötä voimakkaasti kasvavaa uutta asutusta. Natura-alueiden lisäksi laajoilla luonnonsuojelualueilla turvataan luonnon monimuotoisuutta läntisellä Vantaalla. Petikon luontovirkistysalue on osa seudullista viheralueverkostoa, jolla on sekä virkistyskäyttöllinen että ekologinen merkitys kasvavalla metropolialueella.

Petikon luontovirkistysalue on jo nykyisellään vilkkaassa virkistyskäytössä. Jatkuvaa kävijämäärien seurantaa alueelta ei ole, mutta hiihtokaudella Petikon luontovirkistysalueella arvioidaan käyvän parhaimmillaan 5000 kävijää päivässä. Alueella on paljon aktiivista yhdistystoimintaa, kuten erilaisten urheiluseurojen, koiraharrastusyhdistysten, lennokkiharrastajien ja metsästysseurojen yms. toimintaa. Alueella on voimassa moottorikäyttöisten ajoneuvojen maastoajokielto.

Virkistyskäyttöä kehittämään ja koordinoimaan perustettiin apulaiskaupunginjohtajan päätöksellä vuonna 2006 Petikon luontovirkistysalueen kehittämisryhmä. Alueen yleissuunnitelma valmistui 2009 ja sen toteutuksena muun muassa Petikonportti paikoitusalueineen ja rakenteineen 2012 alueen eteläreunaan. Myös Pitkähaan alueelle on valmisteilla suunnitelmia virkistyskäyttöä palvelevien rakenteiden toteuttamiseksi. Yleiskaavan toteuttamiseksi on Petikon luontovirkistysalueelle tehty ulkoilureittien ja ratsastusreittien yleissuunnitelmat.

Petikonluontovirkistysalue:

http://www.vantaa.fi/fi/ymparisto_ja_luonto/petikon_luontovirkistysalue

Kaivostoiminta ei sovi kasvavan kaupungin virkistys- ja luonnonsuojelualueille; jo alueiden tutkiminen haittaisi merkittävästi yleiskaavassa suunniteltua maankäyttöä ja yleiskaavan toteuttamista.

Klaukkalan radan varren maankäyttö

Yleiskaavan maa- ja metsätalousalueet Keimolan, Vestran ja Luhtaanmäen kaupunginosissa liittyvät suunniteltuun niin kutsuttuun Klaukkalan (lähiliikenteen) rataaan, joka on osoitettu yleiskaavassa varauksena. Näiden maa- ja metsätalousalueiden voidaan katsoa olevan yleiskaavan tavoitevuotta (2030) myöhemmän ajan varauksia Klaukkalan rataan liittyvälle tulevaisuuden taajamarakentamiselle. Alueen maankäyttöä on tarkasteltu kaupunkisuunnittelun laatimassa Luoteis-Vantaan maankäyttösuunnitelmassa, jonka Vantaan kaupunginhallitus on merkinnyt tiedoksi 17.1.2011. Sen johtopäätöksissä on Klaukkalan radan vaikutusalueesta todettu seuraavaa:

”Alueen suunnittelu kannattaa käynnistää vasta, kun Klaukkalan radan toteuttamisen edellytykset ovat varmat. Alue voi rataan tukeutuen olla asumispainotteinen, koska samalla rataosalla on Marja-Vantaalla runsaasti työpaikka-alueita. Jos rata sinänsä tai sen jatkaminen Klaukkalasta pohjoiseen osoittautuu epätarkoituksenmukaiseksi, olisi perusteltua selvittää pikaraitiotien mahdollisuudet Kivistön ja Klaukkalan välisen taajamarakenteen yhdistäjänä ja osana koko Luoteis-Vantaan joukkoliikennejärjestelmää. Keimolassa voitaisiin osia alueesta

toteuttaa jo ennen radan rakentamista siten, että niiltä järjestetään hyvä liityntäbussiyhteys Kivistön asemalle. Tämä vaatii kuitenkin alueen kokonaissuunnittelua, jotta saadaan käsitys toteutettavien alueiden liittymisestä mahdolliseen rata- tai pikaraitiotiekaupunkiin.”

Klaukkalan radan vaikutusalue on osoitettu Uudenmaan 2. vaihemaakuntakaavaehdotuksessa merkinnällä ”Rautatieliikenteeseen tukeutuva asemanseudun kehittämisaalue”. Vantaan kaupunki on ehdotuksesta antamassaan lausunnossa pitänyt tätä merkintää perusteltuna.

Maa- ja metsätalousalueille haetut valtaukset haittaavat edellä mainituin perustein merkittävästi tulevaa kaavoitusta.

Valtaushakemusalueiden esteet osa-aluekohtaisesti

Valtaushakemusalue 8603/1 Petikonmäki (46,7 ha) sijoittuu lähes kokonaan (43,5 ha) asemakaavan luonnonsuojelualueelle SL, joka on myös jo luonnonsuojelulla rauhoitettu (YSA206049). Loppuosa alueesta (3,2 ha) sijoittuu asemakaavan lähivirkistysalueelle VL, joka on maisemallisesti avoimena pidettävää aluetta. EU:n luontodirektiivin IV:n liitteen lajeista alueella on liito-oravan lisääntymis- ja levähdysalue ja sopivaa elinympäristöä kirjoverkko-perhoselle. Alueelta on löytynyt useita uhanalaisia kääpälajeja. Jo alueen tutkiminen kaivostoimintaa varten vaikeuttaisi merkittävästi alueen käyttöä asemakaavassa varattuun tarkoitukseen ja tuhoaisi luonnonsuojelulla rauhoitetun alueen luontoarvoja merkittävästi.

Valtaushakemusalue 8603/2 Pitkähaka A (98,2 ha) sijoittuu yleiskaavan lähivirkistysalueelle VL (30,1 ha) sekä ulkoilu- ja retkeilyalueelle VR (68,1 ha). Alueelle sijoittuu seudullisia ja paikallisia virkistysreittejä ja yleiskaavan reittivarauksia. Virkistysalueista 38,8 ha on luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeää aluetta (luo). Alueelta on löytynyt useita uhanalaisia kääpälajeja. Jo alueen tutkiminen kaivostoimintaa varten vaikeuttaisi merkittävästi alueen käyttöä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa varattuun tarkoitukseen. Tutkimustoimenpiteet hävittäisivät alueen luontoarvoja ja aiheuttaisivat merkittävää haittaa alueen virkistyskäytölle. Valtaushakemusalueen kautta on yleiskaavassa osoitettu tietunneli. Kaivostoiminta aiheuttaisi merkittävää haittaa tietunnelin toteuttamiselle.

Valtaushakemusalue 8603/3 Pitkähaka B (39,2 ha) sijoittuu kokonaan yleiskaavan retkeily- ja ulkoilualueelle VR (37,8 ha) ja lähivirkistysalueelle VL (1,4 ha). Alueelle sijoittuu seudullisia ja paikallisia virkistysreittejä ja yleiskaavan reittivarauksia. Virkistysalueista 14,8 ha on luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeää aluetta (luo). Alueelta on löytynyt useita uhanalaisia kääpälajeja. Jo alueen tutkiminen kaivostoimintaa varten vaikeuttaisi merkittävästi alueen käyttöä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa varattuun tarkoitukseen. Tutkimustoimenpiteet hävittäisivät alueen luontoarvoja ja aiheuttaisivat merkittävää haittaa alueen virkistyskäytölle. Valtaushakemusalueen kautta on yleiskaavassa osoitettu tietunneli. Kaivostoiminta aiheuttaisi merkittävää haittaa tietunnelin toteuttamiselle.

Valtaushakemusalue 8603/4 Bredmalm A (89,9 ha) sijoittuu yleiskaavan urheilu- ja virkistyspalveluiden alueelle VU (35,6 ha), ulkoilu- ja retkeilyalueelle VR (51,6 ha) sekä luonnonsuojelualueelle SL (2,7 ha). Alueelle sijoittuu seudullisia ja paikallisia virkistysreittejä ja yleiskaavan reittivarauksia. Luonnonsuojelualue on rauhoitettu luonnonsuojelulla (YSA202325) ja kuulu lisäksi Natura 2000-verkostoon (yleiskaavassa nat-merkintä). Virkistysalueesta 24,4 ha on luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeää aluetta (luo). Vuonna 2012 alueelta löytyi erityissuojeltavan lajin, purtojuurisurviaiskoin lisääntymisaalue, jonka hoitotyöt kaupunki aloittaa joulukuun 2012 aikana. Jo alueen tutkiminen kaivostoimintaa varten vaikeuttaisi merkittävästi alueen käyttöä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa varattuun tarkoitukseen.

Tutkimustoimenpiteet hävittäisivät alueen luontoarvoja ja aiheuttaisivat merkittävää haittaa alueen virkistyskäytölle.

Valtaushakemusalue 8603/5 Bredmalm B (34,0 ha) sijoittuu yleiskaavan urheilu- ja virkistyspalveluiden alueelle VU (1,4 ha) ja ulkoilu- ja retkeilyalueelle VR (32,6 ha). Alueelle sijoittuu seudullisia ja paikallisia virkistysreittejä ja yleiskaavan reittivarauksia. Virkistysalueesta 5,1 ha on luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeää aluetta (luo). Alueelta on löytynyt useita uhanalaisia kääpälajeja. Jo alueen tutkiminen kaivostoimintaa varten vaikeuttaisi merkittävästi alueen käyttöä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa varattuun tarkoitukseen. Tutkimustoimenpiteet hävittäisivät alueen luontoarvoja ja aiheuttaisivat merkittävää haittaa alueen virkistyskäytölle.

Valtaushakemusalue 8603/6 Riitukki (59,1 ha) sijoittuu yleiskaavan ulkoilu- ja retkeilyalueelle VR (47,0 ha), luonnonsuojelualueelle SL (7,4 ha) sekä maa- ja metsätalousalueelle M (4,7 ha). Alueelle sijoittuu seudullisia ja paikallisia virkistysreittejä ja yleiskaavan reittivarauksia. Luonnonsuojelualue on rauhoitettu luonnonsuojelulla (YSA202325) ja kuuluu lisäksi Natura 2000-verkoston (yleiskaavassa nat-merkintä). Virkistysalueesta 21,3 ha on luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeää aluetta (luo). Alueelta on löytynyt useita uhanalaisia kääpälajeja. Jo alueen tutkiminen kaivostoimintaa varten vaikeuttaisi merkittävästi alueen käyttöä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa varattuun tarkoitukseen. Tutkimustoimenpiteet hävittäisivät alueen luontoarvoja ja aiheuttaisivat merkittävää haittaa alueen virkistyskäytölle.

Valtaushakemusalue 8603/7 Kalkonsbacka A (64,9 ha; Tukesin yhteenvedossa virheellisesti 76,78 ha) sijoittuu yleiskaavan maa- ja metsätalousalueille MT ja M. Metsäalueesta 1,0 ha on luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeää aluetta (luo). Jo alueen tutkiminen kaivostoimintaa varten vaikeuttaisi merkittävästi alueen käyttöä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa varattuun tarkoitukseen. Kaivostoiminta estäisi tulevaisuuden taajamarakenteen kehittämisen Klaukkalan paikallisliikenteen radan varressa.

Valtaushakemusalue 8603/8 Kalkonsbacka B (65,4 ha) sijoittuu yleiskaavan Retkeily- ja ulkoilualueelle VR (12,6 ha) sekä maa- ja metsätalousalueille M/MT (52,8 ha). Alueelle sijoittuu seudullisia ja paikallisia virkistysreittejä ja yleiskaavan reittivarauksia. Metsäalueesta 12,4 ha on luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeää aluetta (luo). Jo alueen tutkiminen kaivostoimintaa varten vaikeuttaisi merkittävästi alueen käyttöä oikeusvaikutteisessa yleiskaavassa varattuun tarkoitukseen. Tutkimustoimenpiteet hävittäisivät alueen luontoarvoja ja aiheuttaisivat merkittävää haittaa alueen virkistyskäytölle. Kaivostoiminta estäisi tulevaisuuden taajamarakenteen kehittämisen Klaukkalan paikallisliikenteen radan varressa.

Johtopäätökset

Vantaan kaupunki vastustaa hakemuksessa esitettyjä kaivosvaltauksia. Petikon luontovirkistysalueelle sijoittuvat valtaushakemusalueet ovat asemakaavan ja oikeusvaikutteisen yleiskaavan vastaisia, alueen maankäyttöä merkittävästi haittaavia ja alueen luontoarvoja hävittäviä hankkeita. Hankkeet hävittävät EU-lainsäädännöllä suojeltuja luontoarvoja. Haettua valtausoikeutta ei saa myöntää.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (ELY-keskus)

Hakemuksen osa-alueiden yleiskaava- ja luonnonsuojelutilanne:

Petikonmäki

Sijoittuu Vantaan kaupungin yleiskaavan luonnonsuojelualueelle (SL) ja osin lähivirkistysalueelle (VL). Länsiosa sisältyy lisäksi maisemallisesti arvokkaan alueen rajaukseen. Alueen poikki pohjois-etelä -suunnassa kulkee ohjeellinen ulkoilureitti. Kaivostoiminta olisi ilmeisessä ristiriidassa yleiskaavan toteuttamisen kanssa.

Osa-alue sijaitsee lähes kokonaan luonnonsuojelulain nojalla perustetulla Petikonmäki-Hermaskärinkallion luonnonsuojelualueella (YSA206049). Luonnonsuojelualan perustamispäätöksen mukaan alueella on kiellettyä mm. kasvillisuuden sekä maa- ja kallioperän vahingoittaminen ja sen ainesten ottaminen sekä moottoriajoneuvoilla liikkuminen. Alueella tehtäviin tutkimuksiin tarvitaan lupa luonnonsuojelualan rauhoitusmääräyksistä poikkeamiseen.

Pitkähaka A ja B

Sijoittuu yleiskaavan retkeily- ja ulkoilualueelle (VR). Alueen keskeiset osat sisältyvät luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeän alueen rajaukseen (luo). Alueen kautta kulkee ohjeellinen ulkoilureittien verkosto ja alueen kautta on osoitettu liikenneväylän tunneliosuuden (tu) varaus. Kaivostoiminta olisi ilmeisessä ristiriidassa yleiskaavan toteuttamisen kanssa.

Bredmalm A ja B

Sijoittuu yleiskaavan retkeily- ja ulkoilualueelle (VR), osin urheilu- ja virkistyspalvelujen alueelle (VU). Alueella osin luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeiden alueiden rajaukset (luo). Alueen kautta kulkee sekä ohjeellinen ulkoilureitti että ratsastusreitti. Kaivostoiminta olisi ilmeisessä ristiriidassa yleiskaavan toteuttamisen kanssa.

Bredmalm A sijaitsee osittain valtioneuvoston hyväksymän vanhojen metsien suojeluohjelmaan sisältyvän Vestran metsien (AMO010347) alueella sekä Natura 2000 –verkostoon kuuluvalla Vestran suot, lehdot ja vanhat metsät (FI0100064) alueella. Vanhojen metsien suojeluohjelmaan sisältyvä osa on hankittu valtiolle luonnonsuojelutarkoituksiin, aluetta hallinnoi Metsähallitus.

Bredmalm A sijaitsee myös osittain luonnonsuojelulain nojalla perustetulla Vestran luonnonsuojelualueella (YSA202325). Luonnonsuojelualan perustamispäätöksen mukaan alueella on kiellettyä mm. kasvillisuuden sekä maa- ja kallioperän vahingoittaminen ja sen ainesten ottaminen sekä moottoriajoneuvoilla liikkuminen. Alueella tehtäviin tutkimuksiin tarvitaan lupa luonnonsuojelualan rauhoitusmääräyksistä poikkeamiseen.

Riitukki

Osa-alue sijoittuu yleiskaavan retkeily- ja ulkoilualueelle (VR) ja luonnonsuojelualueelle (SL). Alue on osin Natura-verkostoon kuuluvaa aluetta (nat). Alueella on osin luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeän alueen rajaus (luo). Alueen kautta kulkee ohjeellinen ratsastusreitti. Kaivostoiminta olisi ilmeisessä ristiriidassa yleiskaavan toteuttamisen kanssa.

Osa-alue Riitukki sijaitsee osittain Vestran suot, lehdot ja vanhat metsät (FI0100064) Natura-alueella sekä kahdella luonnonsuojelualueella: Vestran luonnonsuojelualue sekä Vestran metsän luonnonsuojelualue (YSA204472). Luonnonsuojelualan perustamispäätösten mukaan alueilla on kiellettyä mm. kasvillisuuden sekä maa- ja kallioperän vahingoittaminen ja sen ainesten ottaminen sekä moottoriajoneuvoilla liikkuminen. Alueilla tehtäviin tutkimuksiin tarvitaan lupa luonnonsuojelualan rauhoitusmääräyksistä poikkeamiseen.

Osa-alueella Riitukki on seuraavien uhanalaisten tai silmälläpidettäväksi luokiteltujen lajien esiintymiä: kastanjakääpä (*Polyponus badius*) VU, punakarakääpä (*Steccherinum collabens*) NT ja pohjanrypykkä (*Phlebia centrifuga*) NT.

Kalkonsbacka A ja B

Sijoittuu yleiskaavan maa- ja metsätalousvaltaiselle alueelle (M) ja osin maatalousalueelle (M). Alueen keskellä on luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeän alueen rajaus (luo). Alueen kautta kulkee ohjeellinen ulkoilureitti. Kaivostoiminta vaarantaisi yleiskaavan mukaisen maankäytön toteutumisen.

Yleisiä seikkoja valtaushakemuksesta:

Osa-alueet eivät sijaitse pohjavesialueilla.

Valtaushakemuksen lähialueilta on tietoja luontodirektiivin liitteen IVa lajin, liito-oravan esiintymisestä, joten on todennäköistä, että sitä esiintyy myös hakemuksen alueilla. Liito-orava on luonnonsuojelulain 49 §:n nojalla suojeltu laji ja sen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittäminen ja heikentäminen on kiellettyä. Liito-oravien esiintyminen on selvitettävä, jotta valtausalueiden tutkimustoimenpiteillä ei rikottaisi luonnonsuojelulain 49§:n mukaista kieltoa.

Koska hanke osittain kohdistuu ja osittain sivuaa valtioneuvoston hyväksymään Natura 2000 -verkostoon sisältyvää aluetta, on hankkeen vaikutukset kyseisen Natura-alueen valinnan perusteena oleviin luonnonarvoihin selvitettävä luonnonsuojelulain 10 luvun edellyttämällä tavalla.

Vantaan kaupungissa on koko kaupungin alueella voimassa oikeusvaikutteinen yleiskaava. Uudenmaan ELY-keskuksen käsityksen mukaan hakemuksessa ei ole esitetty erityisiä syitä, miksi kaivoslain mukainen tutkimuslupa tulisi myöntää Vantaan kaupungin yleiskaavoitetulle alueelle.

Hakemuksen johdosta annetut mielipiteet

Metsähallitus

Metsähallituksen hallinnassa on valtaushakemuksen kohteena olevalla alueella (osa-alue 8603/4, Bredmalm A) kiinteistö Rinnemäki 1 (92-405-8-41), jonka pinta-ala on 1,61 ha. Kiinteistön käyttötarkoitus on luonnonsuojelu, ja se sisältyy vanhojen metsine suojeluohjelman kohteeseen Vestran metsät (AMO010347) sekä Natura 2000 -alueeseen Vestran suot, lehdot ja vanhat metsät (FI0100064). Alueella valtion omistuksessa olevat maat on tarkoitus perustaa luonnonsuojelulain mukaisiksi luonnonsuojelualueiksi. Myös valtaushakemuksen osa-alue Riitukki (8603/6) sijoittuu osin samalle Natura 2000 -alueelle ja yksityiselle Vestran luonnonsuojelualueelle (YSA202325).

Vestran Natura 2000 -alue muodostaa pääkaupunkiseudulla erittäin merkittävän varsin luonnontilaisina säilyneiden luontokohteiden keskittymän. Alueenvanhat metsät, lehdot ja suot ovat valtakunnallisesti arvokkaita. Natura-alue on hyvin tärkeä liito-oravan suojelun kannalta. Vestra on Nuuksion jälkeen tärkein liito-oravan esiintymiskeskittymä pääkaupunkiseudulla.

Luonnonsuojelulain 65 §:n mukaan " Jos hanke tai suunnitelma joko yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa todennäköisesti merkittävästi heikentää valtioneuvoston Natura 2000 -verkostoon ehdottaman tai verkostoon sisällytetyn alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon, hankkeen toteuttajan tai suunnitelman laatijan on asianmukaisella tavalla arvioitava nämä vaikutukset. Sama koskee sellaista hanketta tai suunnitelmaa alueen ulkopuolella, jolla todennäköisesti on alueelle ulottuvia merkittäviä haitallisia vaikutuksia."

Hakemuksesta ei käy ilmi, että hankkeen vaikutuksia Natura 2000 -alueeseen olisi arvioitu. Metsähallitus katsoo, että hakijan on esitettävä arvio valtaukseen liittyvien tutkimuksien vaikutuksesta Natura 2000 -alueeseen Vestran suot, lehdot ja vanhat metsät (FI0100064), sekä tarvittaessa arvioitava vaikutukset Natura 2000 -alueen suojeluperusteina oleviin luonnonarvoihin. Vasta tämän jälkeen voidaan ottaa kantaa siihen, voidaanko hakijalle myöntää valtausoikeus siihen liittyvine tutkimusoikeuksineen.

Vanhan kaivoslain 12 §:n mukaan tutkimustyö ja alueiden käyttö on rajoitettava niihin toimenpiteisiin, jotka ovat tarpeen tutkimustyön tarkoituksen saavuttamiseksi, ja toimenpiteet on suoritettava siten, että niistä aiheutuu mahdollisimman vähän vahinkoa tai haittaa. Metsähallitus katsoo, että mikäli hakijalle myönnettäisiin valtausoikeus alueille, jotka kuuluvat Natura 2000 -suojeluohjelmaan, tulee mahdolliset maaperään kajoavat tutkimukset suorittaa lumipeitteisenä aikana, maan ollessa jäätyneenä, jolloin vältetään tarpeettoman häiriön aiheuttamista alueen pesimälinnustolle ja eläimistöille sekä tarpeetonta maaperän vaurioittamista. Mahdollisissa kairauksissa tulee käyttää menetelmää, joka mahdollistaa kairaussoijan talteenoton ja kuljettamisen pois suojelutarkoitukseen varatulta alueelta. Kairauksissa tarvittavaa vettä ei saa ottaa luonnontilaisista lähteistä eikä vedenotolla saa aiheuttaa muutoksia pienten purojen eikä norojen virtaamiin. Mikäli tutkimusalueella suoritetaan syväkairauksia, joiden jälkeen alueelle jätetään kairausreikiin putkia, Metsähallitus edellyttää, että putket katkaistaan mahdollisimman läheltä maanpintaa. Valtion hallinnassa olevilla alueilla tehtävistä maastotöistä on ilmoitettava Metsähallitukselle hyvissä ajoin, vähintään kolme (3) kuukautta ennen töiden käynnistymistä. Ilmoitus toimitetaan Metsähallituksen kirjaamoon.

Maastoliikenne Metsähallituksen hallinnassa olevilla alueilla edellyttää Metsähallituksen myöntämää maastoliikennelupaa, jota on tarvittaessa haettava samassa yhteydessä, kuin maastotöistä ilmoitetaan. Kulkureittien suunnittelussa tulee hyödyntää olemassa olevia luonnollisia kulkuaukkoja (mm. avosualueita).

Metsähallitus katsoo, että valtaaja on kaikilta osin vastuussa mahdollisista vahingoista, joita valtaukseen liittyvästä toiminnasta voi aiheutua Metsähallitukselle tai kolmannelle osapuolelle.

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry ja Vantaan ympäristöyhdistys

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri on Luonnonsuojeluliiton maakunnallinen piirijärjestö, joka seuraa Uudenmaan alueellisesti ja valtakunnallisesti merkittäviä ympäristöasioita. Vantaan ympäristöyhdistys taas on Suomen luonnonsuojeluliiton Vantaalla toimiva rekisteröity yhdistys, jonka toimialaan kuuluu Vantaan luonto- ja ympäristöasioiden seuraminen ja niihin vaikuttaminen. Yhdistykset lausuvat yhdessä seuraavaa:

Petikon luontoarvot

Vantaan ja Espoon rajoilla sijaitseva Petikko on yli 20 neliökilometriä laaja sekä valtakunnallisesti merkittävä luonto- ja virkistysalue. Alueella on huomattavaa merkitystä etenkin lehtojen, vanhojen metsien ja rehevien korprien suojelulle. Alue on myös kansallisesti merkittävä lintualue (ns. FINIBA-kohde). Sillä on huomattavaa merkitystä liito-oravan säilymiselle Vantaan alueella. Kokonaisuutena aluetta voi pitää valtakunnallisesti merkittävänä. Sen arvoa lisää alueen metsäekologinen kytkeytyminen Nuuksion järviylänköön. Osa alueesta on mukana Natura 2000 -verkostossa, osa on kaupungin omia suojelualueita sekä osa yleiskaavan virkistysalueita. Aluekokonaisuuteen liittyy sen koillis- ja pohjoisreunoilla maa- ja metsätalousvaltaisiksi alueiksi kaavoitettuja osia, jotka nekin tukevat luontovirkistysalueen virkistyskäyttöä ja monimuotoisuuden suojelutavoitteita.

On todennäköistä, että esitetyt tutkimukset maansiirtotöineen aiheuttaisivat huomattavaa haittaa alueen kaavassa osoitetuille pääkäyttömuodoille eli virkistyskäytölle ja luonnon monimuotoisuuden suojelulle. Valtausalueiden tutkimukset voivat myös aiheuttaa sekä välillistä että välitöntä haittaa luonnonsuojelu- ja Natura 2000 -alueille. Näitä vaikutuksia ei ole lisäselvityksissäkään riittävästi arvioitu. Lisäselvityksissä todetaan mm. että kallioperää pitäisi avata maansiirtotöillä maatutkaa varten. Myös porausvaunun käyttö voisi johtaa puiden kaatamiseen ja suojeltujen luontotyyppien turmeltumiseen. Näistä syistä katsomme että hanke on luonnonsuojelulain (mm. 65 §) vastainen.

Kaavan vastaisuus

Kaivoshanke kohdistuu alueelle, joka on tuoreessa (2007) ja pääkaupunkiseudun muihin yleiskaavoihin nähden tarkassa Vantaan yleiskaavassa osoitettu lähes kokonaan virkistys- ja suojelualueeksi. Pieni osa valtauksista (Bredmalm A:n luoteisosa, Riitukin länsiosa) kohdistuu Natura 2000 -verkoston alueille. Osa valtauksista sijoittuu jo perustetulle luonnonsuojelualueelle. Lisäksi kuudella valtausalueella (Pitkähaka A, Pitkähaka B, Bredmalm A, Riitukki, Kalkonsbacka A, Kalkonsbacka B) on yleiskaavan luo-alueita eli alueita, joille on osoitettu kaavassa selviä ja yksilöityjä monimuotoisuusarvoja.

Vantaan kaupunki vastustaa hanketta sekä kaupunkina että maanomistajana (kaupunginhalituksen hyväksymä lausunto 3.12.2012). Tämä on vanhankin kaivoslain mukainen valtauksen este (6.8 §).

Hakemuksen puutteet

Hakemuksessa on erikoisia piirteitä, kuten hakijan alueelta otaksumat kaivoskivennäiset (kvartsi, maasälpä ja rauta). Nämä ja monet muut hakemuksen yksityiskohdat eivät anna kuvaa toteuttamiskelpoisesta kaivoshankkeesta.

Yhteenveto

Yhdistykset vastustavat haetun luvan myöntämistä malmin etsimiseen Petikon alueella.

(kiinteistön Rauhala 1 092-406-3-270 omistajat)

Mielipiteen esittäjät esittävät seuraavaa sekä omistamiaan kiinteistöjä että koko aluetta koskevinä mielipiteinä, havaintoina ja vaatimuksina.

Kulku yllä mainitulle alueelle ei ole mahdollista yleisten kulkuteiden kautta

Valtausalueeseen rajoittuvien naapurikiinteistöjen omistajia ei kuulla, koska hakija on ilmoittanut luopuvansa kaivoslain (503/1965) 12 §:n antamasta oikeudesta käyttää valtausalueiden ulkopuolella olevia maa-alueita teitä sekä voima-, vesi- ja muita johtoja varten. Hakemuksessa mainitaan, että naapurikuulemisia ei ole tehty eikä tehdä, koska tässä vaiheessa toimintaa ei ole tarkoitus tehdä niin, että se ei tukeutuisi näihin alueisiin. Alueella ei kuitenkaan ole lainkaan julkisia teitä. Muilla kuin maanomistajilla ei täten ole tienkäyttöoikeuksia.

Alueella vallitsee maastoajokiello

Uudenmaan ympäristökeskus on määrännyt maastoajokiellon alueelle Vantaan kaupungin hakemuksesta. Maanomistaja ei siis voi myöntää ajolupia omistamalleen alueelle.

Metsätalous hakemusalueella

Hakemuksen aineistossa mainitaan, että alueella ei ole elinkeinotoimintaa. Alueella harjoitetaan kuitenkin aktiivista metsätaloutta. Metsämme ovat oleellinen osa tilamme elinkeinotoimintaa. Sekä metsä- että maatalouden elinkeinotoiminta estyy, jos hankkeen sallitaan etenevän. Aktiivisen maatalouden ja metsätalouden kohteena olevat alueet tulisi jättää valtausalueiden ulkopuolelle.

Alueen luonto ja eläimistö

Edellä mainittu tila muodostaa ainoan metsäisen kaistan Isosuon (luonnonsuojelualue) ja sitä ympäröivän metsäalueen ja Västra-Keimola metsäalueen välillä. Tilalla on järjestetty riistanruokintaa yli 30 v. ajan tarkoituksena mm. saada hirvieläimet siirtymään pois valtateiden läheisyydestä syvemmälle metsään ja näin välttää liikenneonnettomuuksia autojen ja hirvieläinten välillä. Hakemuksessa esitetty toiminta tulee häiritsemään olennaisesti hirvieläinten liikkuvuutta sekä muuttamaan kulkureittejä ja näin toisaalta aiheuttamaan vahinkoa Keimola Golf Club Oy:n toiminnalle kulkureittien siirtyessä golfradalle.

Muuta huomioitavaa

Mielipiteen esittäjät kiinnittivät kaivosviranomaisen huomiota siihen, onko hakijalla kotipaikkaoikeus Suomessa ja onko hakija oikeutettu hakemaan valtausta.

Korvausvelvollisuudesta maanomistajille on KaivosL 503/1965 määräyksiä. Vantaan alueella pääkaupunkiseudulla maan arvo on huomattava sen odotusarvon takia, siitä riippumatta missä käytössä maa tällä hetkellä on. Tämä tarkoittaa sitä, että maanomistajien korvausvaatimukset olisivat toiminnan laatuun nähden poikkeuksellisen korkeita. Hakija katsoo myös että alueen kuuluminen lentomelualueeseen vähentää sen arvoa, huomautamme että osa tulevasta Marja-Vantaan kaupunkialueesta, joka tulee olemaan koti noin 30 000 ihmiselle reilun 1 km:n päässä valtausalueista, myös kuuluu tähän alle 55 db:n lentomelualueeseen.

Maanomistajan vastuulle ja maksettavaksi ei voi jättää alueelle mahdollisesti hylättyjen laitteiden ja rakennusten poistaminen, purkaminen ja alueen siivoaminen ja ennallistaminen vaan kaikki tämä on lupamääräyksissä asetettava hakijan vastuulle.

Mikäli Tukes mielipiteestämme huolimatta myöntää valtausoikeuden hakijalle, vaadimme että Tukes rajaa valtausajan pituuden laissa säädettyyn minimiaikaan (10§, 2 momentti) sekä asettaa tarkat lupamääräykset hakijan noudatettavaksi. Muistettava on että kallion poraaminen tai muu rikkominen tuhoaa sen ikiajoiksi joten jokainen toimenpide on voitava perustella aivan välttämättömänä. Toimenpidealue on myös huolellisesti dokumentoitava valokuvoin ennen toimenpiteen aloittamista jotta aiheutetusta vahingosta ja haitasta ei jää epäselvyyttä. Tuhoutunut puusto ja maaperä on korvattava täysimääräisinä lain 1965/503 3§, 3 momentin mukaisesti, huomioiden myös alueen suunnitelmallisen metsänhoitosuunnitelman pillelalle meneminen ja uuden hoitosuunnitelmien tarve sekä kustannukset korvaavasta istutettavasta puustosta sekä sen hoidosta siihen asti kunnes puusto vastaa nyt alueella olevaa. Myös kaikki muu pysyvä tai ohimenevä vahinko tai haitta, oli se minkä kokoinen tai laatuinen tahansa, on korvattava täysimääräisesti (15 § 1 mom). Vaadimme myös että Tukes vaatii lain 12 § 3 momentin mukaisesti että alueelle rakennettaville ja siirrettäville rakennuksille ja laitteille on etukäteen haettava lupa.

Vaadimme myös että hakija asettaa meille lain 1965/503 15 § 4 momentin mukaisen täysimääräisen vakuuden kaikkien niiden korvausten vakuudeksi jotka hakija mahdollisesti saattaa olla velvollinen korvaamaan.

Hämeenkylässä Omakotiyhdistys ry

Hämeenkylässä Omakotiyhdistys toimii Petinkonmäki ym, KaivNro 8603 valtaushakemusta koskevan alueen naapurina. Tällä perusteella esitämme mielipiteenämme seuraavaa:

Malminetsintään liittyvän valtauksen lopullisena tavoitteena ei voine olla muu kuin kaivostoiminnan aloittaminen. Valtausalue on suurelta osin Vantaan yleiskaavan mukaista luonnonsojelualueutta. Virallisen suojelupäätöksen hakeminen on tietääksemme vireillä.

Kyseisellä alueella on tiheä ulkoilu- ja kuntoilureittien verkosto. Talvisin hoidetut ladut palvelevat kauempaakin tulevia hiihdon harrastajia. Vantaan kaupungilta löytynee alueen käyttäjien määrää kuvaavia lukuja.

Koska kaivostoiminta alueella ei ole mahdollista alueen määritelyä käyttötarkoitusta muuttamatta, niin malminetsintäkin tuntuu perusteettomalta. Tämän vuoksi valtaushakemus tulisi hylätä.

(kiinteistöjen 092-406-5-192 ja 092-406-5-191 omistajat)
(kiinteistön Östergård 092-406-1-45 omistajat)

(kiinteistöjen Rias 092-416-2-17 ja Juhola 092-416-2-18 omistajat)

Mielipiteen esittäjät esittävät seuraavaa sekä omistamiaan kiinteistöjä että koko aluetta koskevin mielipiteinä, havaintoina ja vaatimuksina.

Hakijan tekemä hakemus ja täydennykset antavat huolimattoman ja epäpätevän vaikutelman, jopa siinä määrin että herää kysymys hakijan tarkoituksesta ja edellytyksistä harjoittaa kyseistä toimintaa. Hakemuksessa olevat valtausalueet on piirretty karttojen perusteella, maastossa ei ilmeisestikään ole käyty. Tämä on selvää, koska valtausalueet on rajattu vanhentuneen kartan perusteella. Tämä käy erityisen selvästi ilmi esimerkiksi maatäyttöalueen reunassa. Valtausalueeksi on merkitty kartassa järkevällä tavalla alue, joka rajoittuu täyttö-

mäkeen. Todellisuudessa täyttömäki on nykyisin paljon suurempi ja huomattava osa valtausalueesta on maakaatopaikan alueella. Tällöin pitäisi siis saada lupa siirtää maakaatopaikan maita jonnekin ennen maaperän tutkimista. Lupa siirtää maakaatopaikan maamassoja edellyttäisi, että tutkitaan mitä tämä maa-aines sisältää. Hakemuksessa ei ole minkäänlaista mainintaa tästä. Luvanhakija ei ole hakemuksessaan huomionnut, pyytänyt tai esittänyt mitään tähän edellä mainittuun liittyvää. Tämäntapainen räikeä huolimattomuus ja hankkeen ilmeisen selvä puutteellinen valmistelu ei anna hakijasta eikä hankkeen vakavuudesta kovinkaan hyvää kuvaa.

Kulku alueelle on epäselvää. Valtausalueeseen rajoittuvien naapurikiinteistöjen omistajia ei kuulla, koska hakija on ilmoittanut luopuvansa kaivoslain (503/1965) 12§:n antamasta oikeudesta käyttää valtausalueiden ulkopuolella olevia maa-alueita teitä sekä voima- ja muita johtoja varten. Hakemuksessa mainitaan, että naapurikuulemisia ei ole tehty eikä tehdä, koska tässä vaiheessa toimintaa ei ole tarkoitus tehdä niin, että se ei tukeutuisi näihin alueisiin. Alueella ei kuitenkaan ole lainkaan julkisia teitä, eikä sellaisia teitä jotka olisivat julkisin varoin tuettuja. Tämä tarkoittaa, että tiet ovat maanomistajien rakentamia ja maanomistajien 100% rahoittamia. Muilla kuin maanomistajilla ei täten ole tienkäyttöoikeuksia. Alueella vallitsee myös maastoajokielto. Uudenmaan ympäristökeskus on määrännyt maastoajokielon alueelle Vantaan kaupungin hakemuksesta. Maanomistajat eivät siis voi myöntää ajolupia omalle alueelleen. Vantaan kaupunki ja asianomaiset viranomaiset vahvistanevat tämän omissa lausunnoissaan. Hakemus on siis kaikista päätellen laadittu niin, että kaivostoimintaan liittyvät tutkimukset toteutetaan jalkaisin jokamiehenoikeuksiin perustuen ja kaikki varusteet paikalle ja paikalta kantaen tai helikopterilla kuljettaen. Alueella ei ole lentokenttää eikä sen rakentamista varten ole haettu lupaa. Jos kulkua alueelle ei ole järjestettävissä, hankkeella ei ole menestymiseen tarvittavia perusedellytyksiä. Tämäntapaiset epäjohtomukaisuudet ja räikeä suunnittelemattomuus eivät anna hakijasta ja hankkeen vakavuudesta kovinkaan hyvää kuvaa.

Hakemuksen aineistossa mainitaan, että alueella ei ole elinkeinotoimintaa. Alueella harjoitetaan aktiivista metsänhoitoa. Metsämme ovat oleellinen osa tilojemme elinkeinotoimintaa. Metsää on kaadettu, harvennettu ja istutettu jokaisena vuotena jo useiden sukupolvien ajan. Lisäksi valtausalueeseen kuuluvaksi on kartoissa piirretty myös EU:n maataloustuen ja kansallisen tuen piirissä olevia peltoalueita. Näitä pelloja viljellään tukisopimusten ehtojen mukaisesti. Etsintätyötä ei lain 1965/503, 3§, toisen momentin kohdan 4) mukaan saa suorittaa pellolla jos siitä aiheutuu haittaa. Sekä metsä- että maatalouden elinkeinotoiminta estyy, jos hankkeen sallitaan etenevän. Hakija ei hakemuksessaan ole erikseen pyytänyt etsimislupaa peltoalueille tai muille tässä pykälässä mainituille alueille. Tämä kertoo huolestuttavalla tavalla joko huolimattomuudesta tai asiaan perehtymättömyydestä. Aktiivisen maatalouden ja metsätalouden kohteena olevat alueet tulisi jättää valtausalueiden ulkopuolelle. Alueelle on viimeisten 5 vuoden aikana rakennettu metsänhoitoon ja hyödyntämiseen tähtäviä uusia kulkuväyliä ja teitä useita kilometrejä ainakin seuraavilla hakemuksessa mainituilla tiloilla: 092-416-2-18, 092-416-2-17, 092-406-5-192, 092-406-1-45, 092-406-1-48, 092-406-4-70, 092-416-2-18 ja 092-406-5-192. Nämä toimenpiteet eivät ole vähäisiä eivätkä lyhytkestoisia. Ne ovat selkeästi todennettavissa jos hakemuksen laatija olisi vakavasti viemässä hanketta eteenpäin ja olisi käynyt maastossa tarkistamassa tilanteen ja niistä on tämän lisäksi jäänyt kiistaton näyttö esimerkiksi tilanpitäjien kirjanpitoon ja veroilmoituksiin.

Hakemuksessa esitetään, että tältä n. 500 ha alueelta odotetaan löydöksinä kvartssia, maasälpää ja rautaa. Epäselväksi jää, miten paljon ja minkälaisin pitoisuuksin näitä malmivaroja pitäisi vähimmillään löytyä, jotta kaivostoiminta keskellä pääkaupunkiseutua asutuksen läheisyydessä olisi taloudellisesti kannattavaa. Kannattavuusarviossa pitäisi huomioida pääkaupunkiseudun erityisolosuhteet, suuren väestömäärän ja asutuksen läheisyys sekä ympä-

ristölupaehdot jotka edellä mainituista syistä tulisivat olemaan poikkeuksellisen vaativat. Tämän syksyn Talvivaara-kaivoksen kokemuksen perusteella ympäristölupaehdot tuskin lievenevät ja tämä vaikuttaa ratkaisevalla tavalla hankkeen kannattavuuteen ja mielekkyyteen ylipäätään. Huolellinen ja vakavasti otettava hakija olisi huomioinut tämän etupainoisesti tai ainakin päivittänyt hakemuksena ajan tasalle tämän syksyn aikana. Nyt tämä harkinta jää jatkoselvitysten varaan tai viranomaisten huoleksi.

KaivosL 503/1965 2§ viimeisessä momentissa todetaan, että "Kaivoskivennäisistä voidaan rautaa, alumiinia, kvartssia ja maasälpää etsiä, vallata ja hyväksikäyttää vain niiden esiintyessä kallioperässä." Rautaa on siis etsittävä kallioperästä. Moreenin joukosta raudan etsimiseksi ei tämän lain perusteella voi myöntää valtausta tai etsintälupaa.

KaivosL 503/1965 20§ 1 mom todetaan että: "Valtaajan on kahden vuoden kuluessa siitä päivästä, jona hän on luopunut valtauksesta tai valtausoikeus on menetetty, vietävä valtausalueelta pois rakennuksensa, laitteensa ja muu omaisuutensa uhalla, että omaisuus muuten jää korvauksetta maanomistajalle."

Tässä kohtaa vanhan lain noudattaminen aiheuttaa ristiriitaa ympäristölakien kanssa. Jos pykälässä mainittuja laitteita ja rakenteita jätetään luontoon, kyseessä lienee ympäristörikos. Jos kaikesta huolimatta valtaus myönnettäisiin, ympäristönsuojelu on huomioitava jo etsintäluvan myöntämisestä lähtien.

Vanhan lain osalta ympäristölainsäädännön muuttuminen ei tietenkään ole huomioitu. Tämä jää siis lupaviranomaisten harkinnan ja huomaavaisuuden varaan lupamääräyksiä annettaessa.

Korvausvelvollisuudesta maanomistajille on KaivosL 503/1965 määräyksiä. Vantaan alueella pääkaupunkiseudulla maan arvo on huomattava sen odotusarvon takia, siitä riippumatta missä käytössä maa tällä hetkellä on. Tämä tarkoittaa sitä, että maanomistajien korvausvaatimukset olisivat toiminnan laatuun nähden poikkeuksellisen korkeita. Hakijan etsinnän aiheuttamat taloudelliset rasitukset olisivat poikkeuksellisen suuria. Hakijalta vaadittaisiin siis poikkeuksellisen suurta alkusijoitusta ja vakuutta odotettavissa olevien kustannusten kattamiseksi turvaavalla tavalla. Vastaavasti odotettavissa olevien pitoisuuksien pitäisi siis olla poikkeuksellisen suuria ja helposti hyödynnettävissä muodossa. Tästä ei ole esitetty minikäänlaista materiaalia tai faktoja hakemuksen tueksi. Hakija katsoo myös että alueen kuuluminen lentomelualueeseen vähentää sen arvoa, huomautamme että osa tulevasta Marja-Vantaan kaupunkialueesta, joka tulee olemaan koti noin 30 000 ihmiselle reilun 1 km:n päässä valtausalueista, myös kuuluu tähän alle 55 db:n lentomelualueeseen. Ympäristövaikutuksia ja vastuuta niistä ei vanhan lain korvausvelvollisuudessa ole huomioitu, joten tämä jää lupaviranomaisten ja maanomistajien varaan.

Katsomme myös että lain 1965/503 8 § 1 momentissa kohdassa 3) vaadittava selvitys ettei alueella ole 6§ mainittuja valtauksen esteitä, täyty. Alueella on oikeusvaikutteinen yleiskaava, jossa alueet on merkitty aivan eri tarkoituksiin kuin kaivosalueeksi, ja tietoomme on tullut että Vantaan kaupunki lain 1965/503 6§, 1 momentin kohdan 8 perusteella vastustaa valtausta. Tämä vastustus käy tosin ilmi jo hakemuksesta jossa hakija toteaa käyneensä neuvotteluja kaupungin kanssa siitä missä Vantaalla olisi vähiten haitallista harjoittaa kaivostoimintaa (mikä jo sinänsä antaa asiasta oudon kuvan, onko kaivostoiminta Vantaalla itseisarvo?) ja kaupungin ilmoittaneen koko varausalueen olevan "kohtuullisen haitallinen".

Toteamme myös että osa valtausalueista on Natura 2000 aluetta. Kaivoslain 71 § todetaan että lupa-asiaa ratkaistaessa on noudatettava myös luonnonsuojelulain pykälä. Lain

11096/1996 9 § mukaan valtausoikeus vaatii myös ELY keskuksen luvan, mikäli valtausoikeus vaarantaa suojelualueen tarkoitusta. Emme katso hakijan esittäneen että valtausoikeus ei vaarantaisi suojelualueen tarkoitusta emmekä katso että hakijalla on tarvittava pätevyys asian arvioinnissa, joten vaadimme että ELY keskuksen on annettava tästä asiasta päätös.

Toteamme myös että lain 1965/503 20 § on ristiriidassa nykyisen ympäristölainsäädännön kanssa. Maanomistajan vastuulle ja maksettavaksi ei voi jättää alueelle mahdollisesti hylättyjen laitteiden ja rakennusten poistaminen, purkaminen ja alueen siivoaminen ja ennallistaminen vaan kaikki tämä on lupamääräyksissä asetettava hakijan vastuulle ja lain 15 § 4 momentin mukaisessa vakuudessa huomioitava täysimääräisinä. Vanhassa laissa valtauksessa luovuttaessa on myös riittävää että valtausalue saatetaan yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon. Tämä ei vastaa tämän päivän vaatimuksia vaan alue on ennallistettava niin huolellisesti kuin se uusimman tiedon ja osaamisen valossa on mahdollista tehdä.

Koko hakemus heijastaa kokonaisuutena arvioituna räikeää huolimattomuutta, välinpitämättömyyttä kohdealuetta kohtaan sekä lähialueiden asujaimistoa ja asutusta kohtaan. Taloudellisia tosiasioita ja poikkeuksellista kulurakennetta ei ole huomioitu eikä ratkaistu mitenkään. Ristiriita, joka syntyy uuden voimassa olevan ympäristölain ja vanhentuneen KaivosL:n määräysten kesken ja ympäristöhaittojen syntymistä jo alkuvaiheessa, ei myöskään ole esitetty hallittavaksi tai ratkaistavaksi millään tavoin.

Edellä esitetyn perusteella esitämme mielipiteenämme että Tukes ei myöntäisi alueelle valtausoikeutta.

Mikäli Tukes mielipiteestämme huolimatta myöntää valtausoikeuden hakijalle, vaadimme että Tukes rajaa valtausajan pituuden laissa säädettyyn minimiaikaan (10§, 2 momentti) sekä asettaa tarkat lupamääräykset hakijan noudatettavaksi. Muistettava on että kallion poraaminen tai muu rikkominen tuhoaa sen ikiajoiksi joten jokainen toimenpide on voitava perustella aivan välttämättömänä. Toimenpidealue on myös huolellisesti dokumentoitava valokuvin ennen toimenpiteen aloittamista jotta aiheutetusta vahingosta ja haitasta ei jää epäselvyyttä. Tuhoutunut puusto ja maaperä on korvattava täysimääräisinä lain 1965/503 3§, 3 momentin mukaisesti, huomioiden myös alueen suunnitelmallisen metsänhoitosuunnitelman pitalle meneminen ja uuden hoitosuunnitelmien tarve sekä kustannukset korvaavasta istutettavasta puustosta sekä sen hoidosta siihen asti kunnes puusto vastaa nyt alueella olevaa. Myös kaikki muu pysyvä tai ohimenevä vahinko tai haitta, oli se minkä kokoinen tai laatuinen tahansa, on korvattava täysimääräisesti (15 § 1 mom). Vaadimme myös että Tukes vaatii lain 12 § 3 momentin mukaisesti että alueelle rakennettaville ja siirrettäville rakennuksille ja laitteille on etukäteen haettava lupa.

Vaadimme myös että hakija asettaa meille lain 1965/503 15 § 4 momentin mukaisen täysimääräisen vakuuden kaikkien niiden korvausten vakuudeksi jotka hakija mahdollisesti saattaa olla velvollinen korvaamaan. Täysimääräisenä vakuutena hyväksymme ainoastaan vähintään Standard & Poor's tai Moody's luottoluokituslaitoksen Investment Grade luottoluokituksen omaavan EU alueella toimiluvan omaavan rahoituslaitoksen antaman pankkitakauksen, jonka mahdolliset riitaisuudet käsitellään Suomen lakien mukaan suomalaisessa oikeuslaitoksessa.

Jos lupahakemus käsitellään vanhan lain mukaisesti, ja lupa kaikesta huolimatta myönnetään olisi perusteltua siirtyä uuden lain soveltamiseen mahdollisimman aikaisessa vaiheessa ja asettaa toiminnalle uuden voimassa olevan lain ja määräysten mukaiset velvoitteet.

Hakijan vastine

Hakija esittää annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin vastineenaan seuraavaa:

A. Oleellisin valtausoikeuden myöntämiseen vaikuttava seikka on että Vantaan kaupunki vastustaa kaivosvaltausta vedoten alueen yleiskaavaan. Emme pidä tätä perustelua riittävän painavana syynä, jonka takia kaivosvaltaus tulisi hylätä. Perustelemme asiaa seuraavasti:

A1. Vantaan kaupunki väittää että korvaamattomat virkistys-, ulkoilu- ja suojelualueet jäisivät tulevan kaivosalueen alle. Perusteluissa on tuotu esille monia sinänsä tärkeitä asioita, jotka kuulostavat ainakin ensi silmäyksellä siltä, että Vantaan kaupungin viimeisetkin virkistys- ja ulkoilualueet jäävät kaivostoiminnan alle. Olemme muuttaneet valtausalueiden rajoja siten että kaikki Natura-alueet on poistettu valtausalueista (ks. liitteenä olevat karttakopiot). Vantaalla on kaksi merkittävää suojelualuekokonaisuutta. Toinen Länsi-Vantaalla liittyen Espoon puolella olevaan Nuuksion kansallispuistoon ja toinen idässä liittyen Sipoonkorven alueisiin. Valtausalue ei liity kumpaankaan suojelualuekokonaisuuteen eikä siinä mielessä ole tärkeä/oleellinen osa kaupungin luonnonsuojelutavoitteissa. Metropolialueeseen kuuluvan kehittyvän kaupungin maat eivät voi olla varattu pääosin luonnonsuojeluun tai ulkoiluun. Mikä koskee virkistysalueita niin Vantaan kaupungin yleiskaavan suunnittelun tavoitteissa todetaan että kaupungin virkistysalueverkoston selkärangan muodostavat Vantaan- ja Keravanjoet ranta-alueineen. Ko. valtausalueet sijaitsevat kaukana näistä alueista eikä valtausalueille ole varattu selkeitä, lähiajan kehityssuuntia yleiskaavassa. Alueille ei olla suunnittelemassa saati sitten laatimassa asemakaavaa edes keskipitkällä aikavälillä. Tämän perusteella kaupungilla ei ole pätevää syytä estää kaivostoimintaa alueella. Kaupunki pystyy siirtämään kaikki valtausalueille tai niiden läheisyyteen suunnittelemansa toiminnot muualle. Kohdissa B ja C esitetään tarkemmat perustelut miksi Vantaan kaupungin esittämät syyt eivät ole riittävät kaivostoiminnan estämiseksi.

A2. Ainoa todellinen merkittävä suunnitelma on tieyhteys (tunneliyhteys) Pitkähaka B:n alueella täyttömäkialueen eteläpuolella. Tämä lienee ainoa asia mikä vaatii lähempää tarkastelua. Rakentaminen ei kuitenkaan ole tällä hetkellä ajankohtaista. On mahdollista että kaivostoiminta on jo ehtinyt loppua kun tunneli tulee ajankohtaiseksi. Päättynyt kaivostoiminta ei ole tieyhteyden/tunnelin toteutuksen este. Ehdotamme, että tunneli varmuuden vuoksi linjataan uudestaan valtausalueen pohjoispuolelle, mikäli kaupunki arvelee että se pitää toteuttaa lähitulevaisuudessa.

A3. Vantaan kaupunki tuo esiin lausunnossaan yleiskaavan viittaukset Klaukkalan lähiliikenne- ja taajamavaraukseen ja siihen liittyvään taajamarakentamiseen. Kyse on yleiskaavan tavoitevuotta (2030) myöhemmän ajan varauksista. Eli varauksista joiden mahdollinen toteutuminen on hyvin kaukana tulevaisuudessa. Tätä mahdollista toteutusajankohtaa ennen on kaivostoiminta ehditty saattaa loppuun ja alue maisemoida, joten tällainen argumentti ei voi olla mitenkään relevantti.

B. Lausunnoissa ja mielipiteissä on tuotu esiin neljä muuta asiaa:

- B1. Valtausalueet ulottuvat osittain Natura-alueille
- B2. Virkistys- ja ulkoilualueet
- B3. Luontoarvot
- B4. Kulkuyhteydet valtausalueelle

Perusteluina yllä oleviin kohtiin haluamme todeta seuraavaa:

B1. Valtausalueet ulottuvat osittain Natura-alueelle.

Asia pitää paikkaansa. Korjaamme valtaushakemusta siten että valtausalueet eivät sisällä Natura-alueita.

Koska alueet ovat suhteellisen lähellä Natura-alueita, voimme tarvittaessa luopua mineraalien jalostustoiminnasta alueilla, jotka ovat lähinnä suojelualueita, mikäli se katsotaan tarpeelliseksi ja se turvaa paremmin suojelunäkökohtia.

B2. Virkistys- ja ulkoilualueet

Ensinnäkin valtausalueet sijaitsevat pääosin lentomelualueella. Tämä tosiseikka ei ainakaan paranna alueiden virkistysarvoja. Lisäksi on huomioitava että kaupungilla on runsaasti virkistykseen ja ulkoiluun varattuja alueita kuten yleiskaavasta käy ilmi. Lisäksi kaupungissa on runsaasti maa- ja metsätalouskäyttöön jätettyjä alueita, jotka toimivat ainakin osittain ulkoilu- ja virkistysalueina. Vantaa on asemakaavoittanut noin puolet pinta-alastaan. Toinen puoli eli selvästi yli 100 km² (10 000 ha) on yleiskaavassa varattu joka ulkoilu- ja virkistyskäyttöön tai maa- ja metsätaloutta varten. Valtausalueet ovat ne vain murto-osa (n. 5 %) yleiskaavaan merkityistä ulkoilu-, virkistys- ja metsätalousalueista. Kannattaa muistaa että Helsingin kaupungin keskuspuisto eli kaupungin lähes ainoa varsinainen virkistysalue on yhteensä n. 700 ha, mikä riittää pääosalle yli 500 000 helsinkiläisestä. Tähän verrattuna Vantaa on siis edelleen hyvin harvaan asuttu joten sillä on varaa luovuttaa alueita kaivostoimintaan ilman että asukkaiden virkistysmahdollisuudet vaarantuisivat. Kannattaa myös huomioida että kaupungin luoteisosat (jossa valtausalueet sijaitsevat) eivät ole lähitulevaisuuden kehityskohteita. Kaivostoiminnan päätyttyä alueet vapautuvat muuhun käyttöön eli Vantaa voi viimeistään pienellä aikaviiveellä (ja sitten kun se on enemmän ajankohtaista) ottaa ko. alueet parhaaksi katsomaansa käyttöön.

Vantaan kaupunki suhtautuu tässä tapauksessa hyvin kriittisesti virkistysalueiden ottamiseen edes väliaikaisesti muuhun käyttöön. Tässä yhteydessä on pakko tuoda esiin että Vantaan kaupunki itse muuttaa asukkaille tarkoitettuja asemakaavaan merkittyjä puisto- ja virkistysalueita esimerkiksi pientalotonteiksi. Tällöin Vantaan kaupunki hyväksyy virkistysalueiden lopullisen menetyksen asuinalueella (kaivostoiminnassa on kyse virkistysalueesta kaukana asutuksesta). Tällaiset muutokset ovat pääsääntöisesti pysyviä, ei väliaikaisia kuten kaivostoiminta.

Kaupunki väittää että valtausalueilla käy päivittäin tuhansia ihmisiä. Tämä on yllättävää koska alue on silmämääräisesti paikanpäällä katsottuna näyttänyt varsin hiljaiselta, syrjäiseltä ja unohtetulta, osittain jopa nuhruiselta alueelta. Alueen imagoa ei paranna Pitkähakan ja Bredmalmin väliin sijoittuva noin sadan hehtaarin täyttömaa-alue.

B3. Luontoarvot

Vantaan kaupunki väittää että harvinaisten eläinten ja kasvien elinympäristö vaarantuu. Sen mielestä on kyse herkästä ja arvokkaasta luonnon moninaisuutta suojelevasta alueesta. Kuitenkin keskellä tätä aluetta ja aivan Pyymossan Natura-alueen kupeessa toimii Vantaan kaupungin Petikon täyttömaa-alue. Tämä puolestaan kertoo ettei kaivostoiminta (jota voidaan täysin rinnastaa täyttömäellä harjoitettavaan toimintaan) voi olla sellaista toimintaa jota Vantaan kaupunki tai luonnonsuojeluorganisaatiot pitäisivät kohtuuttomana luonnon kannalta. Kun täyttömaa-alueelle on haettu lupaa niin on ilmeisestikin arvioitu alueen käyttö täyttömaa-alueena tärkeämmäksi kuin luontoarvot joten mahdolliset harvinaiset eläimet ja kasvit ovat saaneet väistyä. Ympäristövaikutuksia arvioitaessa on jouduttu arvioimaan noin 100

ha täyttömaa-alueen vaikutusta Luoteis-Vantaan alueeseen laajemminkin. Eli valtausalueet on jo kertaalleen arvioitu ja katsottu sellaisiksi alueiksi joiden luontoarvot eivät ole niin merkittäviä etteikö tämänkaltaista toimintaa voitaisiin harjoittaa. Ollaan todettu täyttömaa-alueen niin tärkeäksi että eläimet ja kasvit ovat saaneet väistyä. Sama voidaan katsoa koskevan kaivosaluetta joka toiminnan loputtua on käytettävissä täyttömaa-alueena. Täyttömaa-alueen ei olla katsottu haittaavan liito-oravan, sammakon, perhosen taikka koin elossapysymistä alueella-lähiympäristössä. Tästä voidaan vetää se johtopäätös ettei kaivostoimintakaan voi sen enempää uhata näiden lajien olemassaoloa.

Vantaan kaupunki esittää että valtausalueella on harvinaisia eläimiä mm. liito-orava, viitasammakko, kirjovertkoperhonen sekä purtojuurisurviaiskoi. Näyttää siltä että Vantaan kaupunki on tarkoitushakuisesti etsinyt eläinlajeja joita on aikaisemminkin käytetty vastustettaessa erilaisia kehityshankkeita. Tyypillisin tällaisista eläimistä on liito-orava, jonka esiintyminen ko. alueilla ei vaaranna lajin olemassaoloa Suomessa.

a) Liito-oravaa ei ole todettu esiintyvän vakituisesti valtausalueilla. Sille on varattu riittävästi tilaa läheisillä Natura-alueilla sekä kauempana Nuuksion kansallispuistosta. Täyttömäestä (tai siihen rinnastettavasta toiminnasta) ei olla aiemminkaan katsottu aiheuttavan oravalle huomattavaa haittaa. Tai että haitta on sen verran vähäinen verrattuna alueen toisenlaisesta käytöstä saataviin hyötyihin. Tässä yhteydessä on huomioitava että liito-oravan varsinaiset asuin-/pesimisalueet sijaitsevat suhteellisen kaukana valtausalueista eli lähinnä Nuuksion kansallispuiston alueella. Kannattaa myöskin muistaa että valtakunnallisesti liito-orava ei voi olla kovinkaan harvinainen eläin koska sitä esiintyy aina ja kaikkialla, missä on tie-, satamaym. vastaavia hankkeita (esimerkkinä vaikkapa Turku – Helsinki moottoritie).

b) Kyseinen harvinaiseksi väitetyllä sammakolajilla on vakiintunut kanta Suomessa. Esimerkiksi Keski-Suomessa se on paikoin tavallista lehtisammakkoa yleisempi (ks. Wikipedia viitasammakko).

c) Kirjovertkoperhonen on suhteellisen vakiintunut perhoslaji Etelä-Suomessa, joinakin vuosina perhosta esiintyy jopa runsaasti. Perhonen on Keski-Euroopassa suuri harvinaisuus, millä perusteella se on Suomessakin rauhoitettu (ks. Wikipedia kirjovertkoperhonen). Mutta se on selvinnyt alueella täyttömäkitoiminnasta joten tämä laji selvinnee myöskin kaivoshankkeesta. Tällä perusteella tuleva kaivostoiminta ei ainakaan vaaranna lajin olemassaoloa.

d) Purtojuurisurviaiskoin esiintyminen on sidoksissa purtojuuri-nimiseen kasviin. Mikäli koin olemassaolo todetaan juuri tällä alueella välttämättömäksi ja tärkeämmäksi kuin kaivostoiminta niin ratkaisuksi tämän eliön kohdalla esitämme että kaivosalueen lähistölle istutetaan riittävässä määrin ko. kasvia koin lisääntymisen turvaamiseksi. Tämentyyppisiä siirtoistutuksia, jossa kasvit kasvuympäristöineen siirretään, on tehty esim. Ruotsissa hyvin tuloksin.

B4. Kulkuyhteydet valtausalueelle

Tässä vaiheessa pyydämme Turvallisuus- ja kemikaalivirastoa valtausluvan ehdoissa määrittelemään tutkimustoimintaa varten tarpeelliset kulkuoikeudet yleisiltä teiltä valtausalueille. Tätä varten riittänee maastoajokiellon kumoaminen. Alueen tutkimiseen vaadittavat toimenpiteet ja niihin mahdollisesti liittyvät rajoitteet määriteltäneen valtausluvassa. Tämä merkitsee luonnollisesti maastoajokiellon kumoamista valtausalueella koskien tutkimustoimintaa sekä kulkuoikeuden turvaamista itse valtausalueelle tarvittaessa kulkuoikeuden/rasiteoikeuden muodossa. Tutkimustoiminnasta aiheutuvat haitat eivät tule missään vaiheessa ylittämään metsänhoidosta aiheutuvaa haittaa valtausalueen ulkopuolella. Itse valtausalueella tullaan luonnollisesti tekemään tutkimustoimenpiteitä, jotka vaativat paikoitellen pintamaiden poistamista peruskallioon asti sekä koeporausten tekemistä. Varsinaista kaivostoimintaa varten alueen liittäminen ympäröivän alueen infrastruktuuriin pitää suunnitella

erikseen. Tätä varten pitää valta-alueeseen liittää tarvittavat alueet kaivosalueeseen apu-alueiksi.

C. Myös seuraavilla asioilla on vaikutuksia kaivoslupaprosessiin

C1. Alueen käyttömahdollisuudet kaivostoiminnan päätyttyä

C2. Muita näkökohtia koskien kaivoksen perustamista

C1. Alueen käyttömahdollisuudet kaivostoiminnan päätyttyä

Voidaan kysyä, miten täyttömäki eroaa maisemoidusta entisestä kaivosalueesta?

Kumpi alueista on mahdollista maisemoida monipuolisemmin?

Onko täyttömäki-alueelle edes teoriassa mahdollista suunnitella esimerkiksi lampia?

Maansiirtotyöt täyttömaa-alueella eivät olennaisesti poikkea siitä toiminnasta jota tulnaisiin harjoittamaan tulevalla kaivosalueella. Molemmilla alueilla maamassoja siirrellään runsaasti (toiset alueelle, toiset pois alueelta), maan täytössä mäki kasvaa ja kaivostoiminnassa louhos syvenee, lopuksi alueet maisemoitaisiin molemmissa tapauksissa. Tämän jälkeen alueet eroavat toisistaan lähinnä vain pinnanmuodon suhteen. On kuitenkin huomioitava että entisestä kaivosalueesta pystytään suunnittelemaan huomattavasti monipuolisempi ja monessa suhteessa käyttökelpoisempi alue. Toisaalta Vantaan kaupunki on varautunut viemään ylijäämämaansa Tuusulaan siihen varatulle alueelle kun Petikon täyttömaa-alue on käytetty loppuun. Ehdotamme että kaivostoiminta käännettäisiin myönteiseksi asiaksi josta Vantaan kaupunki voisi hyötyä myös tällä tavalla; Kaivostoiminnasta syntyvää avolouhosta voitaisiin käyttää ylijäämämaidensa loppusijoitusta varten kunnan omien rajojensa sisäpuolella. Ratkaisu on ekologinen ja täyttää kestävä kehityksen vaatimukset. Ylijäämämaista ei synny täyttömäkiä vaan kaivostoiminnasta syntyvät kaivannot täytetään ylijäämämaalla. Vantaa säästäisi luontoa lyhyemmällä kuljetusmatkoilla täyttömaa-alueelle ja näin kaivostoiminta pääkaupunkiseudulla olisi verrattain ekologista. Pitkällä aikavälillä eli kaivostoiminnan päätyttyä aluetta voitaisiin hyödyntää täyttömaa-alueena, joka korvaisi Tuusulaan suunnitellun täyttömaa-alueen.

C2. Muita näkökohtia koskien kaivoksen perustamista

Onko kaivoksen perustaminen ns. Ruuhkasuomeen mahdollista?

Sovellataanko lainsäädäntöä eri tavalla eri osissa maata?

Onko kaivoksen perustamismahdollisuudet sidoksissa ko. kunnan taloudelliseen tilanteeseen?

Kaivoslaissa, luvan myöntämisen esteet: § 46 momentissa 7 sanotaan seuraavaa; alueelle, jonka osalta kunta vastustaa luvan myöntämistä kaavoituksesta johtuvasta tai muusta alueiden käyttöön liittyvästä pätevistä syistä, jollei luvan myöntämiselle ole erityistä syytä; Vain se seikka että kaupunki/kunta viittaa kaavoitukseen ei automaattisesti tee syytä riittävän päteväksi, syyn on oltava riittävän perusteltu. Täytyy muistaa ettei tämänkaltaisen kaivostoiminta estä alueen käyttöä kaavan tarkoittamalla tavalla, kaivostoiminnasta vain seuraa mahdollisesti aikaviive, eli kaupunki saa alueet haluamaansa/kaavoittamaansa käyttöön kaivostoiminnan päätyttyä. Varmaa ei edes ole viivästyttääkö kaivostoiminta kaavan toteutumista koska alue ainakin nyt on syrjäinen ja kaavassa suunniteltu otettavaksi käyttöön vasta ehkä jopa kymmenien vuosien kuluttua. Vantaan kaupunki on vastustanut kaivosta kaavoitussyyttä koska 'alue on kaavoitettu (yleiskaava) ja tärkeä luonnonsuojelu ja virkistyskäyttöön'. Miellemme tämä ei ole lain tarkoittama pätevä syy koska kaupungilla on useita eri vaihtoehtoja kehittää kaupunkia kaupunkilaisten parhaaksi.

Pitää huomioida että:

- a) Vantaan kaavoituksen painopisteet lähitulevaisuudessa ovat muualla
- b) valtausalueen kaavoitus ei tule etenemään ainakaan ennen vuotta 2030 mahdollisesti vasta selvästi tämän jälkeen
- c) alueita voidaan hyödyntää kaivostoiminnan päätyttyä eli kyseessä on vain ajankohdan siirto
- d) Vantaan kaupungilla on erittäin runsaasti luonnonsuojelu ja virkistyskäyttöön kaavoitettuja maita (100 km²).

On myöskin tuotava esiin että Vantaa muuttaa asemakaavaan merkittviä virkistys- ja puistoalueita esim. asuinalueiksi. Tällöin luonto- ja virkistysnäkökohdat saavat väistyä. Tämä merkitsee etteivät kaavoitus tai mitkään muutkaan syyt ole vaakakupissa riittävän painavia syitä tällaisessa tilanteessa. Eli tällöin kaupungin mielestä virkistysalueet ovat helposti korvattavissa jossain muualla olevilla alueilla. Tällainen ajattelutapa ei voi olla hyväksyttävää ja vastuullista toimintaa. Jos nämä alueet olisivat Vantaan kaupungin ainoat virkistysalueet niin tilanne olisi mahdollisesti toinen. Toisaalta toimintansa lopettanut kaivos sopii hyvin virkistysalueeksi eli menetys ei ole lopullinen. Sitäpaitsi Vantaan kaupunki tarvitsee alueen johon se voi osoittaa ylijäämämaat, ja tämä voisi olla tuleva kaivosalue kaivostoiminnan päätyttyä. Se että ylijäämämaat viedään Tuusulaan ei täytä kestävän kehityksen edellytyksiä. Tuntuu suorastaan moraalittomalta että Vantaa katsoo omien maidensa olevan niin tärkeät että omat ylijäämämaat viedään naapurikuntaan tämän luonnon kustannuksella. Vaikka Vantaan kaupunki tällä hetkellä vierastaa ajatusta kaivoksesta niin kaupunki tulee huomaamaan että kaivos ei loppujen lopuksi ole huono vaan hyvä ja hyödyllinen asia Lain mukaan lupa voidaan myöntää mikäli luvan myöntämiselle on erityinen syy. Vantaalla virkistysalueita on edellä esitetyn mukaan runsaasti mutta alueita joihin voimme perustaa kaivoksen ei ole muita kuin tämä kyseinen alue Vantaalla. Tämä perustuu alueen geologiaan ja kaavoitustilanteeseen (alue oli alunperin laajempi mutta Vantaa piti näitä alueita pienimpänä pahana).

Kaivos olisi kaupungin kannalta hyödyllinen koska:

- loisi uusia työpaikkoja
 - ja sitä kautta verotuloja kaupungille
- Kaivos pääkaupunkiseudulla on myös kestävän kehityksen näkökannalta hyvä koska;
- ei turmella koskematonta luontoa (esim. alueella on jo täyttömäki),
 - alue sijaitsee lentomelualueella,
 - nelostie lähellä,
 - aluetta voidaan hyödyntää kaivostoiminnan päätyttyä ylijäämämaan sijoitusalueena,
 - aluetta voidaan monipuolisemmin hyödyntää virkistysalueena kaivostoiminnan päätyttyä kuin nykyisellään. Yhtenä esimerkkinä voidaan louhokseen suunnitella pystysuoria kiipeilijöille sopivia seinämiä, tekojärviä veneilijöille/kalastajille/uimareille/sukeltajille jne. Luulisii että kaivosalueen maisemoinnin ja jatkokäytön suunnittelu jo alkuvaiheesta alkaen olisi jokaisen maisema-arkkitehdin unelma
 - lyhyet kuljetukset kaivosmineraalien vientiä silmälläpitäen

Suomea ei voida jakaa kahtia ns. Ruuhkasuomeen, jossa kaivoksen perustaminen ei ole mahdollista ja muuhun Suomeen jossa se on mahdollista. Kaivoslaki on voimassa samoin edellytyksin koko Suomessa. Kaivoksen kieltämiseen ei riitä että alueet ovat yleiskaavassa kaavoitettu esim. virkistysalueeksi jos käy ilmi että kyseisessä kaupungissa on tärkeämpiä/korvaavia alueita runsaasti. Kaupunki on omalla toiminnallaan osoittanut (kaavoittamalla esim. puistoalueita asuinkäyttöön) ettei se itse todellisuudessa edes arvosta kovinkaan paljoa kaupunkilaisten virkistysmahdollisuuksia vaan ottaa puistoja/virkistysalueita kaupunkilaisten vastustuksesta huolimatta muuhun käyttöön. Vantaa on suhteellisen vauras kaupunki ja katsoo ilmeisesti että sillä on varaa kieltää kaivostoiminta alueillaan toisin kuin moni muu kunta.

Hakija on täydentänyt vastinettaan myöhemmin seuraavasti:

1. Painava syy kaivosvaltauksen ja kaivosluvan myöntämiselle.

2. Vantaan kaupungin mainitseman kääpien suojeleminen ja sen vaihtoehdot.

1. Painava syy kaivosvaltauksen ja kaivosluvan myöntämiselle.

1a. Valtausalueilla on kauttaaltaan laaja ja rikas maasälvän (55,4-59 %) ja kvartsin (30-40,4 %) esiintymä. Plutoonit (alueet) ovat geologisesti nuorempaa maaperää jolloin osa kvartsin ja maasälvän esiintymästä on sellaisessa (säröttömässä) muodossa että se voidaan sellaisenaan hyödyntää HiTec sovelluksiin. Esiintymä on helposti ja edullisesti hyödynnettävissä avolouhoksena. Tällaisia säröttömiä alueita on Suomessa vain muutama.

Lähde: Kiviteollisuusliitto ry:n luonnonkivikäsikirja

Lähde: Kivimieskalenteri vuodelta 2000

1b. Toinen painava syy kaivosluvan myöntämiselle on kaivoksen työllistävä vaikutus ja mahdollisuus viedä kaivannaismineraaleja.

Lainaus Helsingin Sanomien kolumnista 17.4.2013 Risto Pennanen;

”Suomesta siirtyy pois tuottavaa teollisuustyötä. Uudet työpaikat ovat syntyneet huonommin tuottaville palvelualueille. Niidenkin syntyminen on tosin jatkossa epävarmaa, sillä teollisuuden väheneminen syö myös palvelujen kasvualustaa. Näyttää todennäköiseltä, että Nokian, metsäteollisuuden ja myös monen suuren konepajayrityksen investoinneista iso osa menee lähivuosinakin Suomen ulkopuolelle. Kun suurten yritysten investoinnit polkevat paikallaan, pitää Suomen löytää jostain muuta yritystoimintaa”, esim. kaivosteollisuus. Vantaan kaivos voi työllistää kymmeniä, jopa satoja henkilöitä kun toiminta on saatu hyvin käyntiin.

2. Kääpien suojeleminen ja sen vaihtoehdot.

Vantaan valtausalueella löytyy alueita joilla mm. lahoutumassa olevasta puustosta löytyy monenlaisia kääpiä. Vaikka ne sinällään ovat arvokkaita niin Suomelle käy erittäin kalliiksi kieltää työvoimavaltainen kaivostoiminta kääpien suojelemaan vedoten etenkin kun alueen suojeleminen löytyy toimiva vaihtoehto. Kaivosalueella esiintyvät harvinaisimmat kääpälajit voidaan suojelemaan siirtämällä puut, jossa kääpä kasvaa, muualle metsään kaivosalueen ulkopuolelle. Kääpä voi edelleen elää ja kasvaa, esimerkiksi lähitöillä olevilla Natura-alueilla. Puut voidaan siirtää kokonaisina tai myös pilkottuna vähintään 3 metrin mittaisina kääpälajista riippuen (lähde WWF/Panu Kunttonen, tehnyt väitöskirjan käävistä).

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettusta alueesta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitusaika päättyy **1.11.2013**.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriin ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00 – 16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 90 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (701/1993) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Helsingin hallinto-oikeus

Radanrakentajantie 5

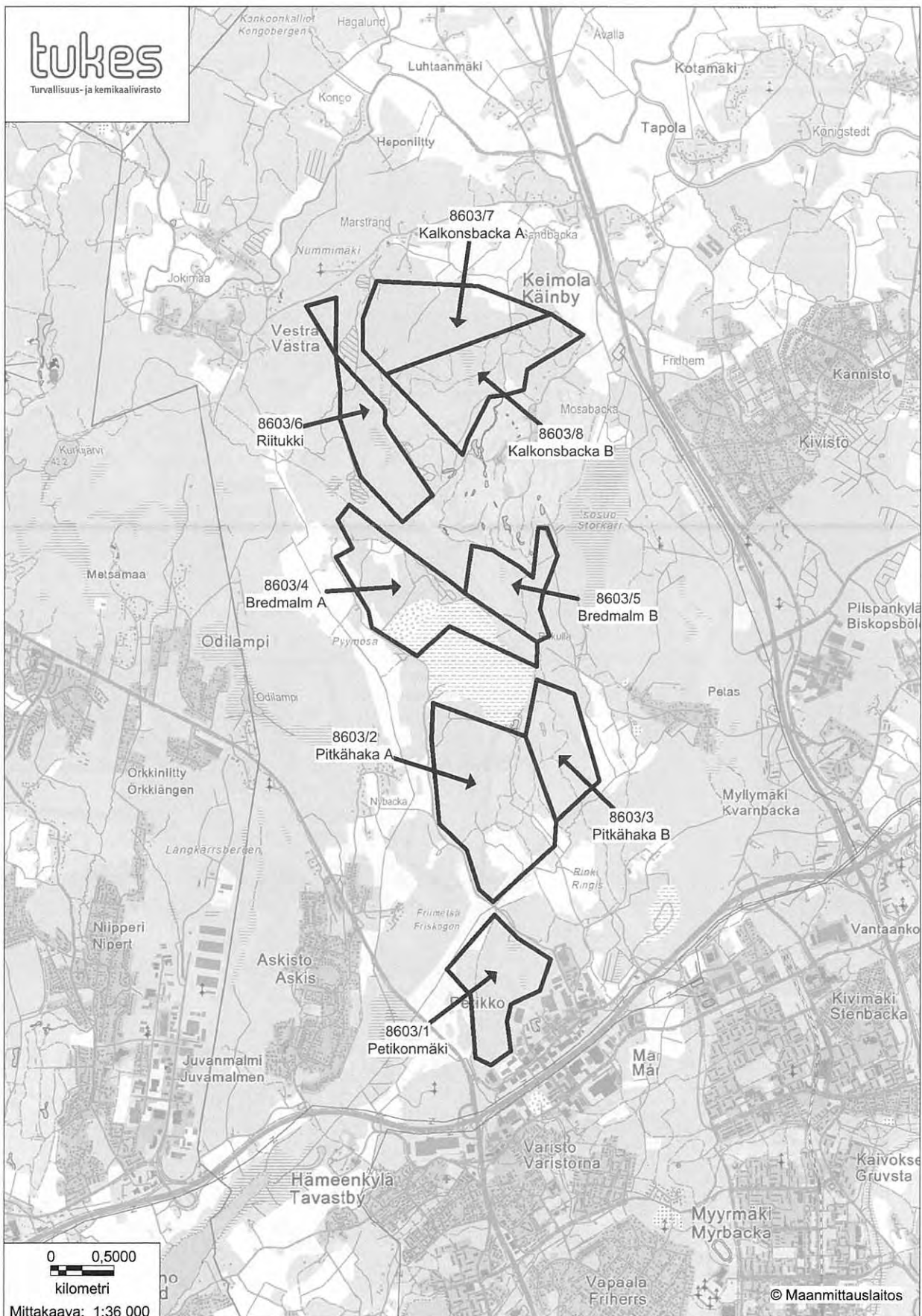
00520 Helsinki

puhelin: 029 56 42000

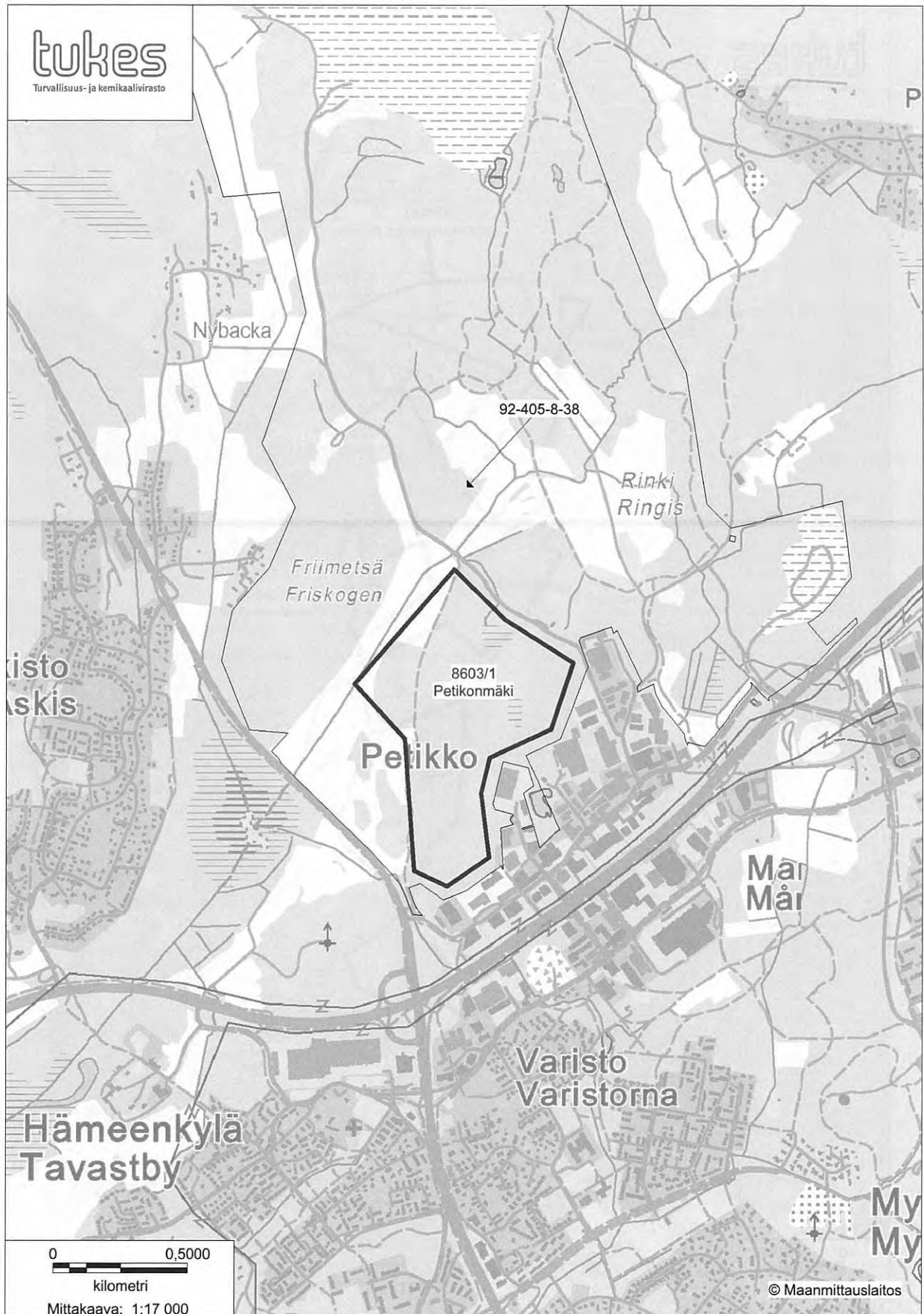
telekopio: 029 56 42079

sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

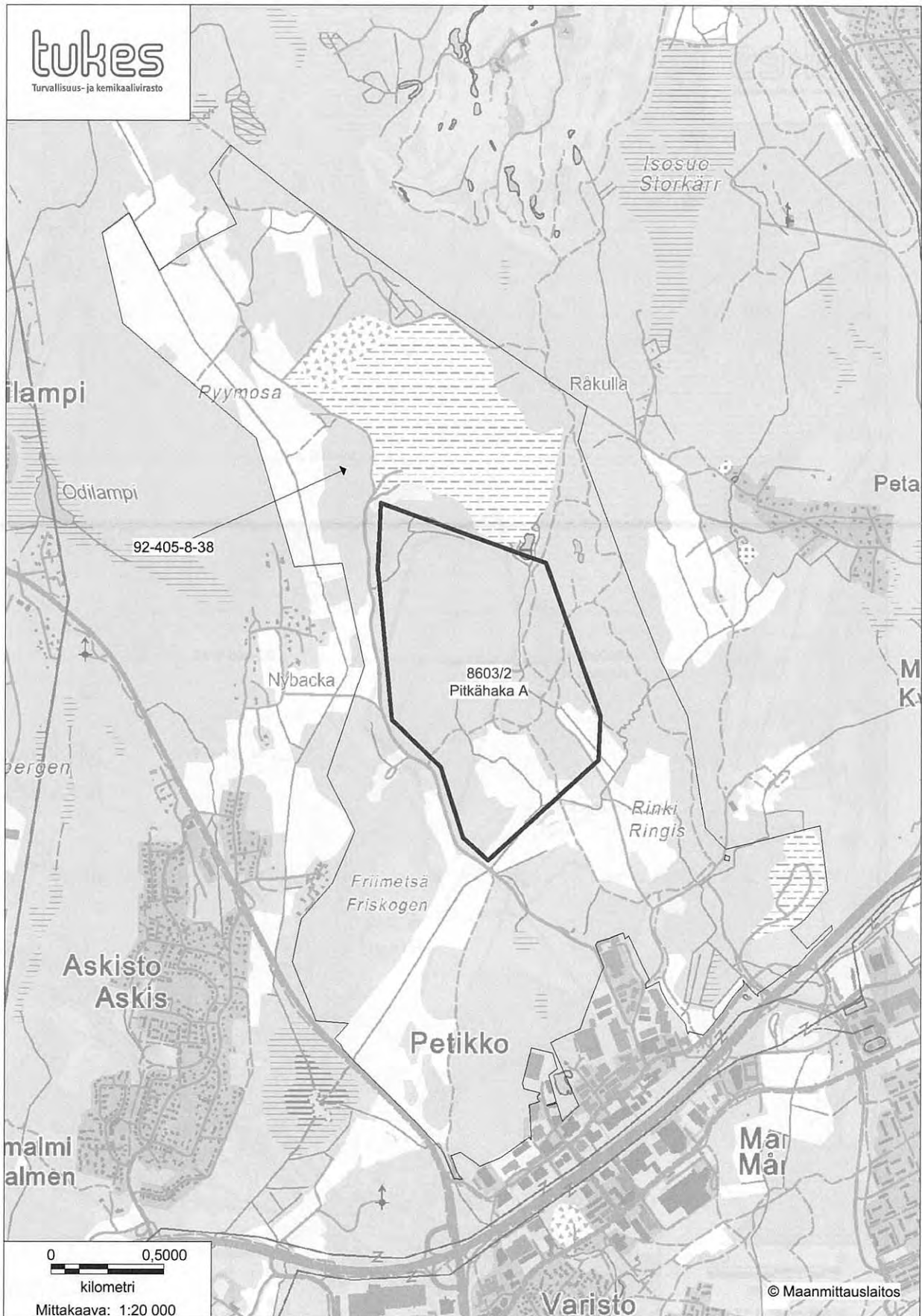
Kartta valtausalueista 8603/1-8
(kartan mittakaava ohjeellinen)

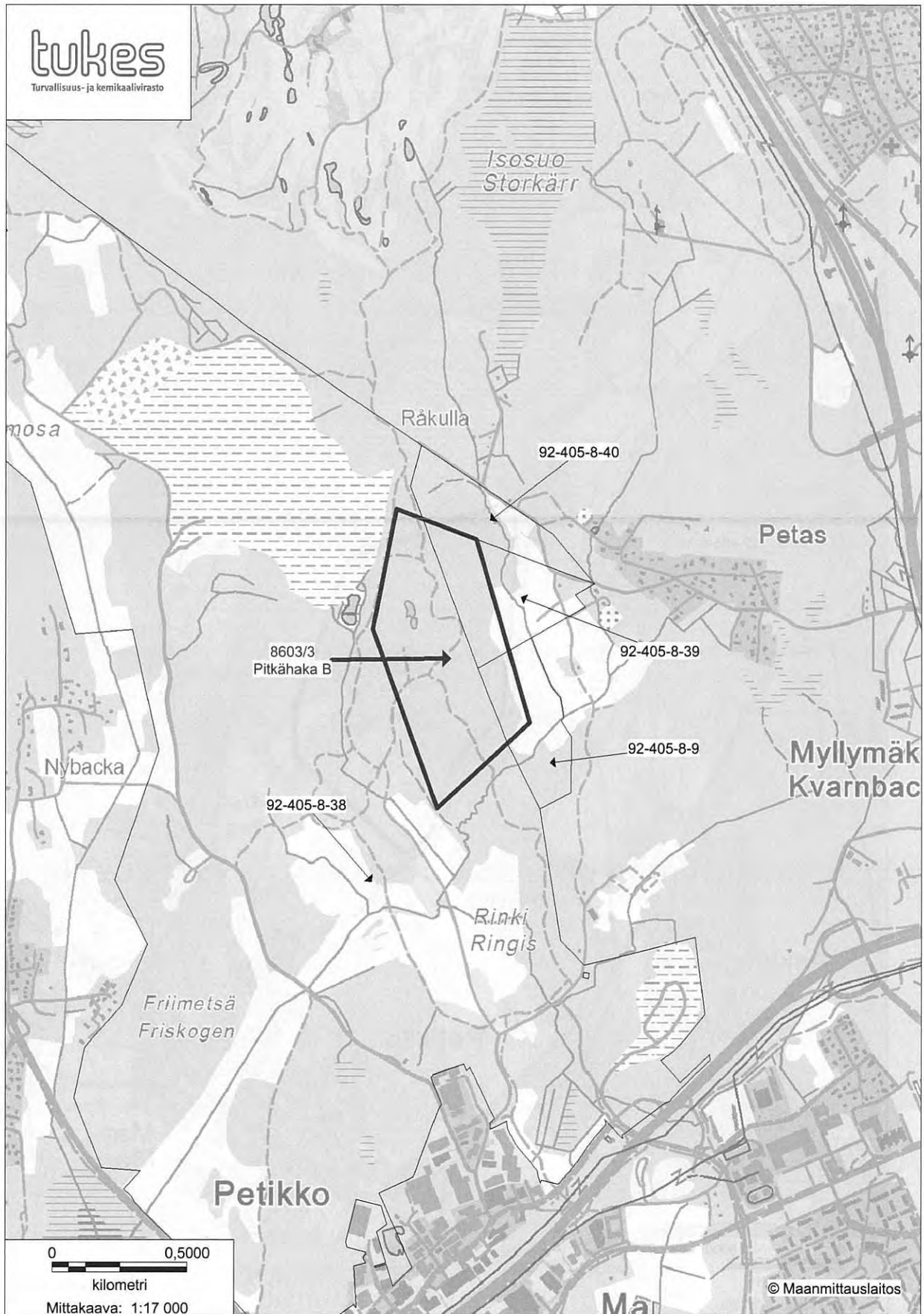
Kartta valtausalueesta Petikonmäki 8603/1
(kartan mittakaava ohjeellinen)

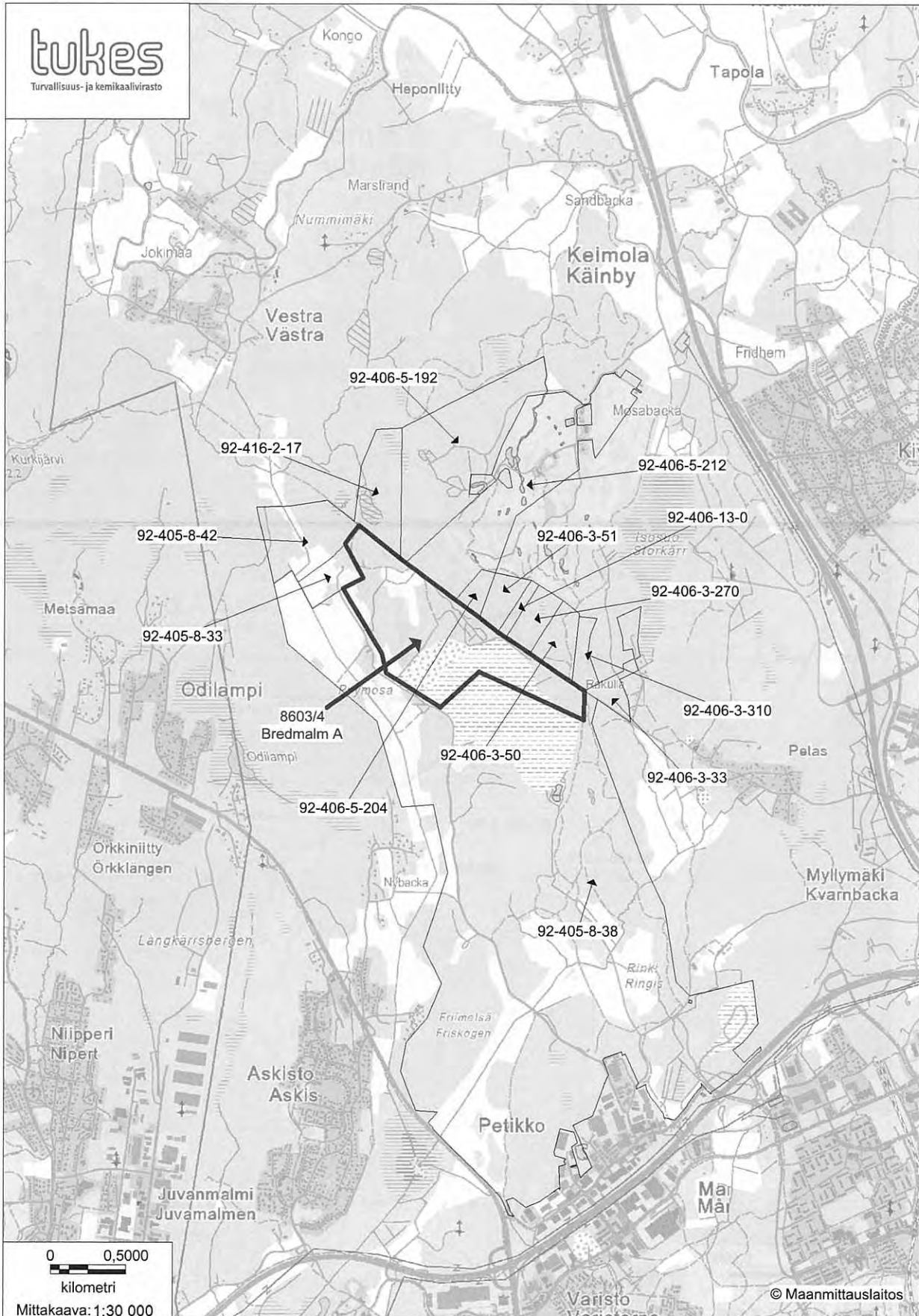
Kartta valtausalueesta Pitkähaka A 8603/2
(kartan mittakaava ohjeellinen)

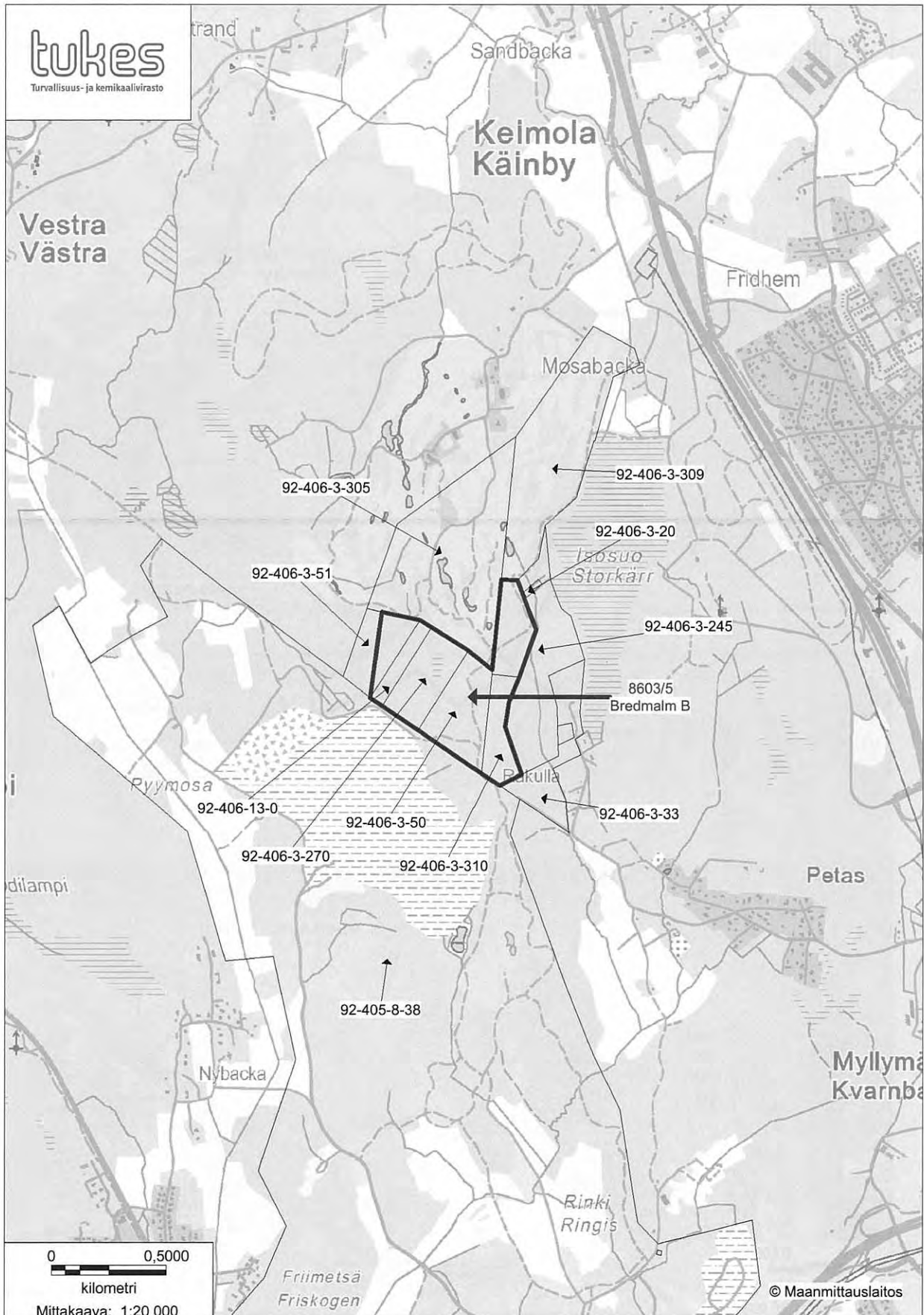
Kartta valtausalueesta Pitkähaka B 8603/3
(kartan mittakaava ohjeellinen)

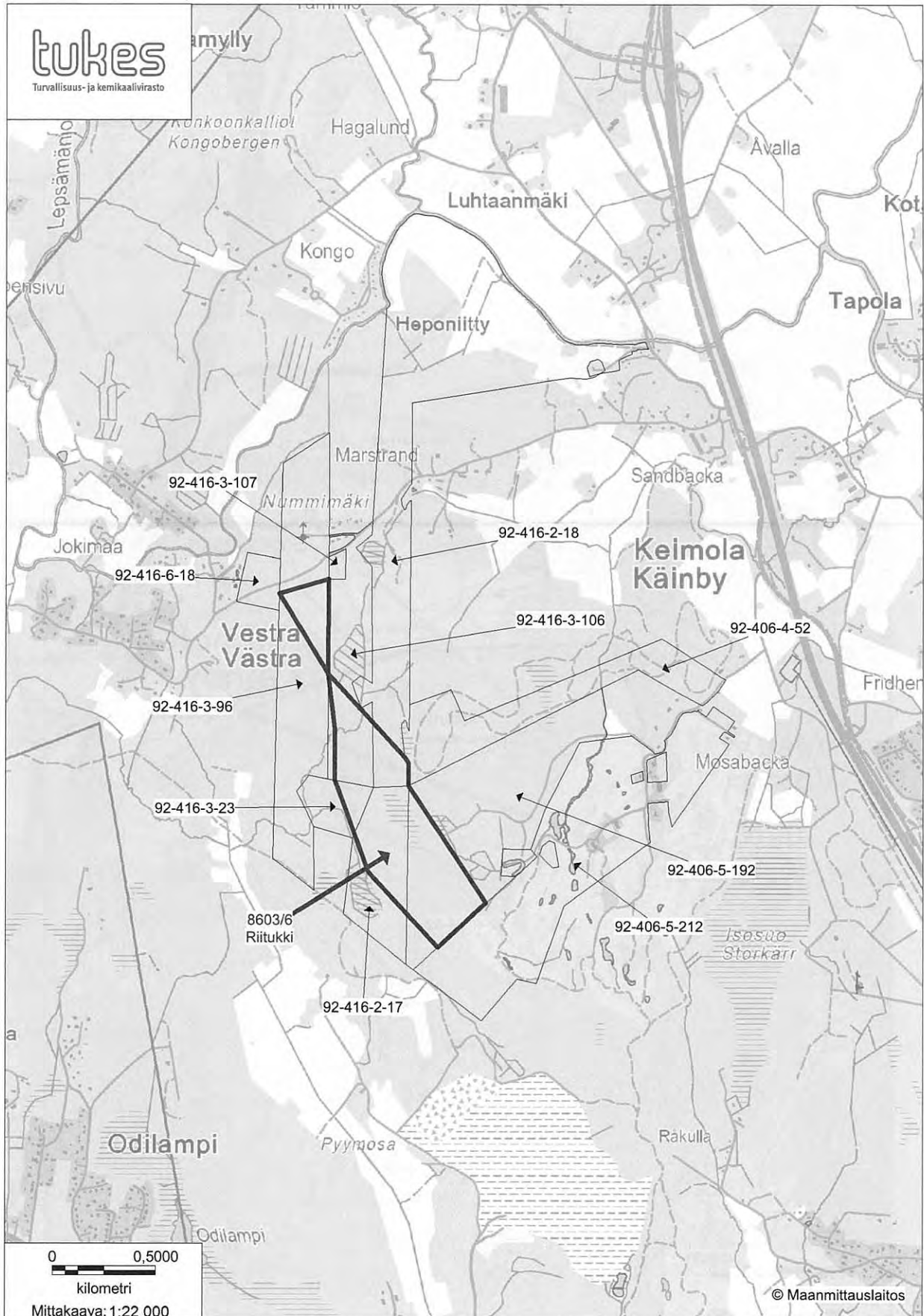
Kartta valtausalueesta Bredmalm A 8603/4
(kartan mittakaava ohjeellinen)

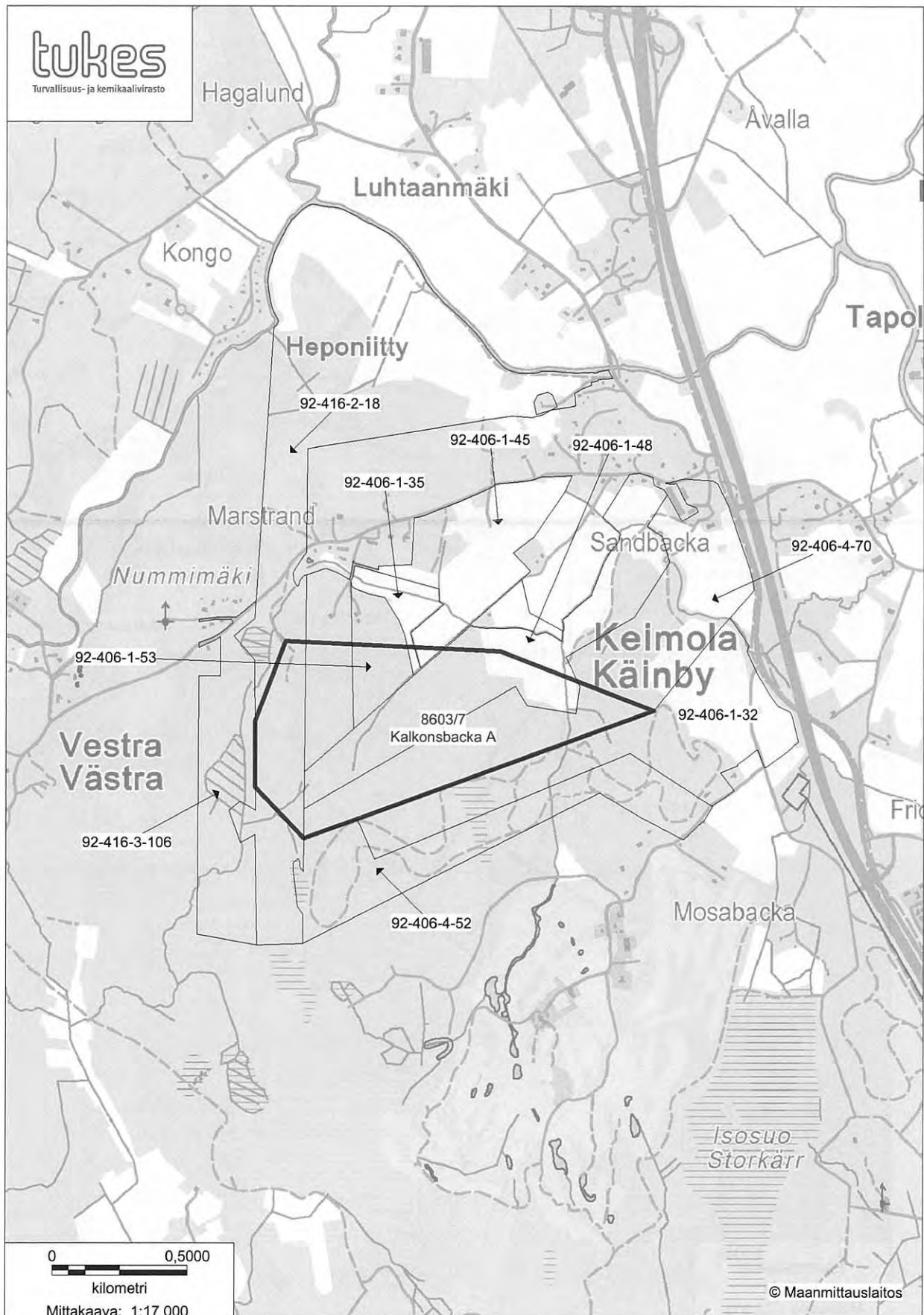
Kartta valtausalueesta Bredmalm B 8603/5
(kartan mittakaava ohjeellinen)

Kartta valtausalueesta Riitukka 8603/6
(kartan mittakaava ohjeellinen)

Kartta valtausalueesta Kalkonsbacka A 8603/7
(kartan mittakaava ohjeellinen)

Kartta valtausalueesta Kalkonsbacka B 8603/8
(kartan mittakaava ohjeellinen)

